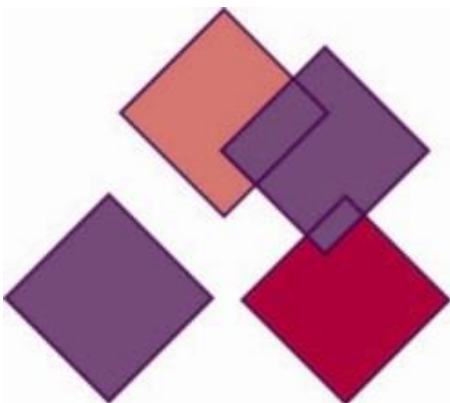

"Samen ontwikkelen naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid"

Schoolplan

2015 - 2019

't Bastion

Interconfessionele Daltonbasisschool
Pater Jan de Vriesstraat 17
7126 BL Bredevoort
0543-451529
info@bastionbredevoort.nl
www.bastionbredevoort.nl

INHOUD

INHOUD	2
INLEIDING	3
1. INZICHT IN EIGEN UITGANGSSITUATIE	6
1.1 Omgevingsanalyse	11
1.2 Leerlingpopulatie	12
1.3 Ouders	13
1.4 Interne situatie	14
2. SWOT + STRATEGISCHE DOELEN	15
2.1 SWOT in schema	16
2.2 Strategische keuzes n.a.v. SWOT	17
2.3 Uitwerking strategische keuzes / consequenties voor de meerjarenplanning	18
3. MISSIE EN VISIE EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING	25
3.1 Onze missie	25
3.2 Onze visie	26
4. ONDERWIJSKUNDIGE VORMGEVING EN CONSEQUENTIES V/D MEERJARENPLANNING	28
4.1 Ononderbroken ontwikkeling	28
4.2 Brede ontwikkeling	29
4.3 Multiculturele samenleving	30
4.4 Kerndoelen en referentieniveaus	31
4.5 Kinderen met extra ondersteuningsbehoeften	33
5. PERSONEELSBELEID EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING	34
5.1 Personeelsbeleid in samenhang met onderwijskundig beleid	34
6. KWALITEITZORG EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING	36
6.1 De inrichting van onze kwaliteitszorg	36
7. DE STRATEGIEKAART MET SUCCESFACTOREN	39
BIJLAGEN	
1. Strategiekaart	
2. Leerstofgebieden en methoden	
3. Meerjarenplanning	
4. 1 Zorgroute	

INLEIDING

Voor u ligt het schoolplan 2015-2019 van de interconfessionele Daltonbasisschool 't Bastion uit Bredevoort. 't Bastion valt onder het bevoegd gezag van de Stichting Interconfessioneel PC/RK Onderwijs te Bredevoort en is de enige basisschool in het Achterhoekse vestingstadje.

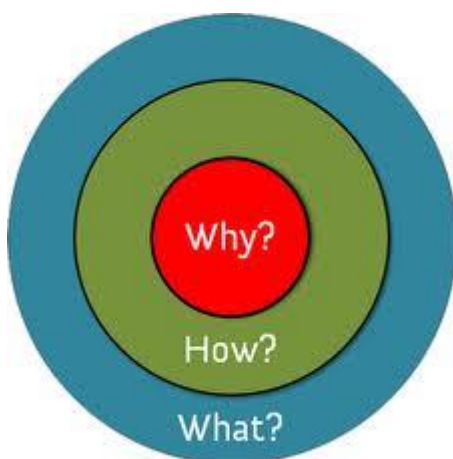
In dit schooljaar beschrijven we de koers die we de komende vier jaar willen varen t.a.v. ons belangrijkste doel: het geven van goed onderwijs aan de kinderen die ons dagelijks worden toevertrouwd. Het plan geeft aan het bestuur, het team en de ouders duidelijkheid over wat we willen bereiken met het onderwijs op onze school en hoe we dat dagelijks vorm zullen geven.

Het schoolplan is door het team van 't Bastion opgesteld middels een secuur uitgestippeld traject. In dit traject waren de directie en het managementteam leidend en werden de piketpaaltjes uitgezet voor de sessies met het gehele team.

Middels een SWOT-analyse (strength, weakness, opportunity's en threads) is een interne en een externe analyse gemaakt. De interne analyse leidde tot het formuleren van een aantal sterke punten en zwakke punten uit onze organisatie. De externe analyse betreft de samenleving en de actualiteit in de schoolomgeving en is geformuleerd in kansen en bedreigingen.

De SWOT-analyse is samen met het team vertaald naar strategische doelen. Deze strategische doelen zijn door het team gerangschikt naar belangrijkheid. Deze lijst is mede leidend geweest bij de totstandkoming van dit plan.

Als belangrijk laatste punt is door het gehele team nagedacht over de 'Why' van 't Bastion. "Waarom werken wij op deze school en wat willen we door ons dagelijks werk bereiken?" We zijn hierbij geïnspireerd geraakt door de 'Golden Circle' van Simon Sinek:

We willen er naar streven dat de binnenste cirkel, de 'why', ons dagelijks inspireert in ons werk. De 'what' en de 'how' zijn wel degelijk belangrijk en zullen ook zeker beschreven worden in dit plan. Het dient echter de 'why' te zijn die ons leidt in ons dagelijks functioneren. Hierop steken we in tijdens de komende planperiode.

Door het gezamenlijk uitwerken, bespreken en prioriteren van de verzamelde gegevens, is een plan ontstaan dat van ons allemaal is. De koers van 't Bastion is voor een ieder helder en zal ons helpen bij de beleidskeuzes in de komende vier jaren.

Dit schoolplan is één van de beleidsdocumenten van 't Bastion. Verschillende andere documenten liggen mede ten grondslag aan dit plan en/of zullen worden aangehaald:

- De jaarlijkse schoolgids in de vorm van een kalender
- Integraal personeelsbeleidsplan
- Schoolondersteuningsprofiel
- Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband
- Zorgplan / ondersteuningsplan
- Meerjaren Daltonplan
- Bestuurlijk toetsingskader (BTK)

Uitvoering van dit plan vindt plaats nadat de toezichthouder het plan heeft geaccordeerd en het de bestuurder opdracht heeft gegeven om zorg te dragen voor de benodigde faciliteiten en nadat de MR heeft ingestemd met het plan.

Het schoolteam stelt zich onder leiding van de directie en het MT verantwoordelijk voor de uitvoering van dit schoolplan in de komende vier jaar. Het gehele bestuur (niet-uitvoerend / toezichthoudend, alsmede de uitvoerend directeur-bestuurder) stelt zich door middel van de akkoordverklaring verantwoordelijk voor het ondersteunen en bewaken van hetgeen in het schoolplan is beschreven. Het bestuur stelt zich garant voor het gericht inzetten van middelen voor het ondersteunen van dit schoolplan.

De directeur-bestuurder houdt de toezichthouder periodiek op de hoogte van de bereikte doelen en het gelopen en te lopen proces. Het bestuurlijk toetsingskader (BTK) is hierbij leidend.

Vaststelling

Het schoolplan is vastgesteld in de vergadering van het managementteam d.d. 09-09-2015

..... directeur – bestuurder.

(dhr. A.J. te Lindert)

De MR heeft instemming verleend met het schoolplan d.d. 14-09-2015

..... voorzitter van de MR.

(mevr. M. Stronks)

Het schoolplan is vastgesteld door het bestuur van de school d.d. 09-09-2015

..... Voorzitter Stichting Interconfessioneel PC/RK Onderwijs te Bredevoort

(dhr. D. ter Horst)

HOOFDSTUK 1 INZICHT IN EIGEN UITGANGSSITUATIE

Het schoolplan is gemaakt vanuit de situatie waarin 't Bastion zich bevindt. De uitgangssituatie maakt duidelijk met welke factoren we rekening moeten houden als het gaat om de ontwikkeling van de schoolorganisatie.

De school

't Bastion is de enige school in Bredevoort en wordt op het moment van schrijven dagelijks bezocht door 185 leerlingen. De leerlingen zitten verspreid over twee locaties. De leerlingen van groep 1 en 2 gaan naar Het Kleuterbastion aan de Izermanstraat 14. De leerlingen van de groepen 3 t/m 8 gaan naar de hoofdlocatie aan de Pater Jan de Vriesstraat 17. Hemelsbreed liggen beide locaties 100 meter van elkaar gescheiden. Belangrijk uitgangspunt voor de komende vier jaar is dat we gebouwlijk willen integreren (daarover later meer).

De leerlingen

De leerlingpopulatie is volledig autochtoon en de leerlingen komen uit de kern van Bredevoort of uit het wijd verspreide agrarische buitengebied van het stadje. Vanwege ons Daltonconcept en de goede naam die 't Bastion heeft, merken we een toenemende aanzuijgende werking vanuit een groter gebied dan alleen het traditionele voedingsgebied.

De krimp

Bredevoort ligt in de Achterhoek en daarmee midden in een landelijk geïndiceerde 'krimpregio'. Het leerlingaantal daalt de komende jaren hard (de prognoses is dat dit tot 2024 zal duren) ten gevolge van teruglopende geboortecijfers. Het bestuur van de school is interbestuurlijk in overleg met andere schoolbesturen en het gemeentebestuur om te anticiperen op deze krimp (verderop meer hierover).

Team

't Bastion kent een team van 17 personen: twee schoonmakers, één conciërge, één onderwijsassistent, één zorgcoördinator, één directieondersteuner, tien leerkrachten en één directeur. De directeur vormt samen met twee (LB-) leerkrachten (tevens Daltoncoördinatoren), de zorgcoördinator en de interne opleider (LB-leerkracht met een taak) het managementteam (MT). Het MT vergadert maandelijks en bereidt samen met de directeur beleid voor. Tevens adviseert het MT de directeur gevraagd en ongevraagd.

Onderwijs

't Bastion is vanaf 2009 een Daltonschool. In het voorjaar van 2015 is de school opnieuw gevisiteerd door de Nederlandse Daltonvereniging (NDV) en is de licentie voor de maximale periode van vijf jaar verlengd. Daltononderwijs is het organisatiemodel dat ons de mogelijkheid biedt ons onderwijs optimaal vorm te geven en onze doorgaande lijn die de kwaliteit van ons onderwijs helpt bewaken. We laten ons in ons onderwijs leiden door de zes kernwaarden van Dalton:

- Samenwerken
- Zelfstandigheid
- Vrijheid en verantwoordelijkheid

- Reflectie
- Effectiviteit
- Borging

Uitgangspunt is steeds dat Dalton geen 'doel' is maar een middel. Een middel om te komen tot kwalitatief goed onderwijs voor alle kinderen. In onze onderbouw is de basisontwikkeling een belangrijk ankerpunt. De binnenste cirkel van deze basisontwikkeling (zelfvertrouwen, emotioneel vrij en nieuwsgierig) is voor ons in de eerste jaren van de loopbaan van een kind van onschatbare waarde en derhalve een belangrijk ijkpunt waarop we koersen in het volgen van onze leerlingen. Op onze school werken we handelingsgericht. In de afgelopen planperiode hebben we fors ingestoken op deze HGW-ontwikkeling. Deze is terug te zien in onze dagelijkse praktijk in de groepen alsmede in de '1-zorgroute' zoals we die hanteren op schoolniveau. Naast handelingsgericht, werken we ook opbrengstgericht. We volgen de leeropbrengsten periodiek middels methode gebonden en methode onafhankelijke (LOVS-) toetsen. Op schoolniveau worden de LOVS-gegevens twee keer per jaar kritisch bekeken middels een diepteanalyse. Ook de eindopbrengsten worden jaarlijks geanalyseerd en besproken binnen het team en het bestuur.

Bestuur

't Bastion valt onder het bevoegd gezag van de Stichting Interconfessioneel PC/RK Onderwijs te Bredevoort. 't Bastion is de enige school die valt onder deze stichting en daarmee is de school een zgn. éénpitter. Teneinde deze (weloverwogen en bewuste) positie verantwoord en duurzaam te handhaven, heeft het bestuur de 'code goed bestuur' ingevoerd. De directeur van 't Bastion is toegetreden tot het bestuur en is daarmee directeur-bestuurder geworden. Binnen het bestuur is hij de enige uitvoerend bestuurder. De overige (7) bestuursleden zijn niet-uitvoerend en toezichthoudend. Hiermee is de scheiding tussen bestuur en toezicht gerealiseerd. Middels een managementstatuut is de mandatering en de dagelijkse gang van zaken vastgelegd. Het bestuurlijk toezichtskader (BTK; opgesteld o.l.v. de Besturenraad) geeft invulling aan het toezicht. Naast de 'code goed bestuur' en het BTK heeft het bestuur een viertal indicatoren vastgesteld waarmee de status van éénpitter tenminste jaarlijks tegen het licht wordt gehouden (in alfabetische volgorde, ze zijn allen even belangrijk):

- 1) Bestuurskracht
- 2) Financieel gezond
- 3) Onderwijskwaliteit op orde
- 4) Personele voorzieningen afgedicht

Identiteit

't Bastion is ontstaan na de fusie tussen de PC school Op 't Zand en de RK school St. Joannes. Derhalve is de school interconfessioneel. We staan echter open voor alle gezindten, mits de ouders onze identiteit onderschrijven. We hebben een open en vriendelijk klimaat in de school tussen leerkrachten, ouders en leerlingen onderling en naar de omgeving. In onze lessen besteden we aandacht aan levensbeschouwelijke thema's en vieringen. Hierbij gebruiken we de methode Trefwoord. Tenminste één maal per schooljaar vindt een viering in de kerk plaats. Jaarlijks is er overleg tussen de pastores (PC Dominee en RK Pastor) over actuele thema's en de rol die de kerk daarbij eventueel kan / wil spelen.

Opleidingsschool

Onze school is opleidingsschool van de Iselinge PABO uit Doetinchem. Jaarlijks hebben we werkplek- en LIO-studenten in de school die, in overleg met het team, worden ingezet voor onderzoek en schoolontwikkeling. Deze studenten (inclusief de eerste en tweede jaars studenten alsmede de MBO-leerlingen van het Graafschap College) worden begeleid door onze interne opleider. Deze interne opleider is m.i.v. schooljaar 2015/2016 tevens lid van het MT en zit daardoor 'vooraan' als het gaat om schoolontwikkeling.

Gezonde School

Samen met de GGD zijn we ons aan het ontwikkelen tot een 'Gezonde School'. Een werkgroep bestaande uit leerkrachten en ouders is bezig met deze planvorming. Na het schoolbreed doorlopen van drie thema's (voeding, beweging en seksualiteit) hopen we het traject af te ronden en te borgen middels het vignet 'Gezonde School'.

De stichting Brevoordt

Als school zijn we aangesloten bij de stichting Brevoordt samen met 7 andere schoolbesturen in Winterswijk, Aalten en Oost Gelre. Orthopedagogen, begeleiders met veel kennis op gebied van de didactiek (rekenen, lezen en taal) gedrag en meerbegaafdheid zijn laagdrempelig vanuit school te betrekken op de vragen die onze school heeft.

De medewerkers van Brevoordt zijn bij ons op school op allerlei momenten en activiteiten. Misschien is er een observatie nodig, is onderzoek wenselijk of sluiten ze aan bij een gesprek met ouders. Meer informatie is te vinden op de site van Brevoordt: www.brevoordt.nl

Passend Onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs operationeel.

Passend Onderwijs is bedoeld om de kwaliteit van het onderwijs te versterken en om te voorkomen dat kinderen thuiszitten in plaats van naar school te gaan. Elk kind heeft immers recht op kwalitatief goed onderwijs!

Alle scholen voor primair onderwijs omarmen de doelstelling om het onderwijs voor iedere leerling zo gewoon mogelijk en zo nabij mogelijk te organiseren. Deze doelstelling is gebaseerd op de gedachte dat mensen met beperkingen recht hebben op integratie in de samenleving. Steeds meer kinderen die voorheen naar het Speciaal Onderwijs werden verwezen, gaan naar onze reguliere basisscholen. De speciale basisscholen De Korenburg en Nieuw Hessen binnen SWV Oost-Achterhoek functioneren als complementaire scholen en verzorgen onderwijs aan kinderen met complexere onderwijsbehoeften.

In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband Oost Achterhoek staat veel informatie over beleid en inhoud van dat samenwerkingsverband.

Specifieke thema's daarbinnen zijn:

- de aanmeldingsprocedure op een basisschool
- het Zorg- Advies- en ToelatingsTeam (Z.A.T.T.)

De informatie is te vinden op www.swvoostachterhoek.nl

De kwaliteit van de ondersteuning op onze school

Eén van de doelstellingen binnen Passend Onderwijs is het steeds door ontwikkelen van de kwaliteit van de ondersteuning van kinderen die meer nodig hebben dan het gemiddelde aanbod.

Om dat te realiseren zijn de volgende aspecten aanwezig en beschreven.

De zorgroute

De zorgroute beschrijft de stappen in de ondersteuning van leerlingen.

Heel veel ondersteuning kan onze school aanbieden vanuit de eigen schoolmogelijkheden (basisondersteuning). Voor extra ondersteuning kan onze school een beroep doen op de extra middelen die we daarvoor uit het SWV Oost Achterhoek ontvangen, of die we aan kunnen vragen bij ons bestuur. Bovenschoolse ondersteuning kan aangevraagd worden bij het ZATT (samenwerkingsverband Oost Achterhoek).

Het schoolondersteuningsprofiel

Elke school heeft per 1 augustus 2014 een Schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel geeft informatie over de mate waarin de school voldoet aan de basisondersteuning en in welke mate de school extra ondersteuning kan realiseren. Dit is beschreven volgens de volgende vijf velden:

- extra aandacht en tijd;
- onderwijsmaterialen;
- ruimtelijke omgeving;
- expertise;
- samenwerking met externen.

Ouders kunnen op basis van het Schoolondersteuningsprofiel een passende school kiezen voor hun kind. Het Schoolondersteuningsprofiel is te vinden op de website van de school.

De basisondersteuning

Passend Onderwijs vraagt om de definiëring van de basisondersteuning op de scholen. De basisondersteuning is het kwaliteitsniveau van de ondersteuning die elke school minimaal aan een leerling kan bieden. Het beschrijft de standaarden die gekoppeld zijn aan de zorgroute:

- de ondersteuningsstructuur;
- het pedagogisch klimaat;
- de wijze waarop met verschillen wordt omgegaan;
- de hoeveelheid extra aandacht en tijd;
- welke (extra) onderwijsmaterialen beschikbaar zijn;
- hoe de omgeving ingericht is;
- de beschikbaarheid van expertise;
- hoe de samenwerking met externen georganiseerd is.

De basisondersteuning is terug te vinden in het schoolondersteuningsprofiel op onze site.

Ontwikkelingsperspectief

Voor het inzetten van extra ondersteuning (middelen) is het opstellen van een ontwikkelingsperspectief wettelijk verplicht en een bespreking in het zorgteam een voorwaarde. De school

stelt in geval van extra ondersteuning een ontwikkelingsperspectief (OPP) op en legt dit voor akkoord voor aan de ouders. In het ontwikkelingsperspectief is voor een leerling in het regulier onderwijs in ieder geval opgenomen:

- de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces;
- te verwachten uitstroomniveau per vakgebied van de II. en een onderbouwing daarvan;
- de afwijkingen van het onderwijsprogramma / de te bieden begeleiding en ondersteuning.

Op basis van minimaal 3 meetmomenten en desgewenst een intelligentieonderzoek kan een betrouwbare voorspelling gedaan worden voor het ontwikkelingsperspectief. De consultatie van een orthopedagoog is hierbij gewenst. Bijstelling van het Ontwikkelingsperspectief dient in overleg met ouders, leerling (indien mogelijk), orthopedagoog, leerkracht, internbegeleider en directeur plaats te vinden.

De zorgplicht

Schoolbesturen hebben zorgplicht. Dit houdt in dat scholen ervoor moeten zorgen dat iedere leerling een passende onderwijsplek krijgt. Als de school de leerling niet de extra ondersteuning kan bieden die hij nodig heeft, is het verplicht om in overleg met de ouders een passend aanbod op een andere school te bieden.

Passende ondersteuning overstijgt bij een aantal kinderen (en ouders) het schooldomein. De school zorgt met de gemeenten en zorginstellingen voor een integrale aanpak. Dit houdt in dat er gesignaleerd wordt of er extra ondersteuning in de leefomgeving van het kind noodzakelijk is.

In veel gevallen waar we een andere onderwijsplek moeten zoeken, zullen we u vragen om gebruik te maken van het Z.A.T.T.

Het OndersteuningsTeam Jeugd en Gezin.

Vlak na de start van Passend Onderwijs kende ook het beleid in de jeugdzorg grote veranderingen. Per 1-01-2015 kregen de gemeenten veel extra taken (Wet op de Jeugdzorg) en moesten zij de zorg voor jongeren onder 23 jaar inrichten.

In zowel de Wet op Passend Onderwijs als de Wet op de Jeugdzorg staat opgenomen dat het onderwijs en de gemeenten onderwijs en jeugdzorg op elkaar moeten afstemmen.

Dat is in de Oost Achterhoek uitstekend gelukt! De drie gemeenten Aalten, Oost -Gelre en Winterswijk hadden elkaar al gevonden voordat beide wetten van kracht werden. Uit de gezochte samenwerking is het OndersteuningsTeam geboren.

Onder leiding van een manager zijn 14 enthousiaste jeugd werkers in een bovengemeentelijk team geplaatst, het OT.

Het OndersteuningsTeam kenmerkt zich:

- door een laagdrempelige inzet. Geen papieren maar gewoon met elkaar in gesprek gaan.
- door een heel snel eerste contact
- door te werken vanuit een brede eerste intake
- door het OT-lid voor korte of langere tijd als vaste contactpersoon van het gezin te laten zijn
- als een team waarbinnen alle gevraagde kennis rond ondersteuning aanwezig is

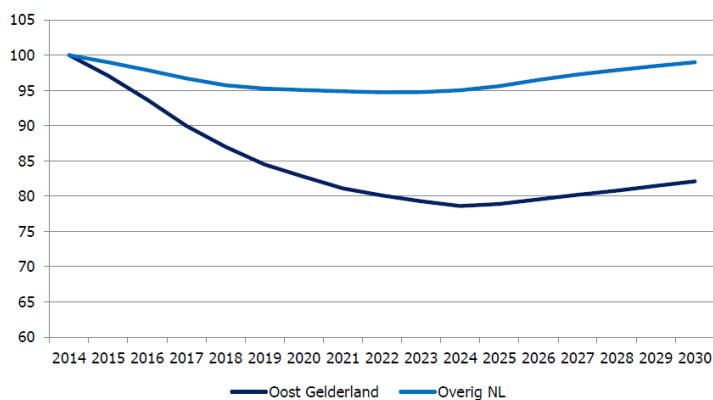
Het OndersteuningsTeam is direct gelinkt aan het onderwijs. Doordat elke (speciale) basisschool een vaste contactpersoon vanuit het OT heeft, zijn de OT collega's bekend en makkelijk te bereiken vanuit het onderwijs. Ze zijn zichtbaar op ouderavonden, leerling- en zorgteambesprekingen en op willekeurig andere momenten.

1.1 OMGEVINGSANALYSE

In de SWOT-analyse is stilgestaan bij de omgeving. De omgevingsfactoren hebben we hierin verwoord als 'kansen' en 'bedreigingen'. Samen met het team hebben we deze kansen en bedreigingen (in combinatie met onze sterkten en zwakten) vertaald naar onze strategische doelen. Deze doelen worden in hoofdstuk 2 verder uitgewerkt. Tevens hebben we gekeken naar andere externe invloeden zoals landelijke wet- en regelgeving, onderwijsontwikkelingen (21st century skills), ontwikkelingen Passend Onderwijs en invloeden vanuit de buurt / gemeente. Op deze plaats zoomen we wat verder op een omgevingsfactor die een erg belangrijke invloed zal (moeten) hebben op ons beleid. De krimp.

De volgende grafiek maakt de leerling daling in onze regio inzichtelijk:

Figuur 3.1 - Prognose basisgeneratie Oost-Gelderland, 2014-2030 (Index 2014=100)

Landelijk is de krimp waar te nemen maar regionaal schiet Oost-Gelderland daar ver onderuit. Te zien is dat de daling ongeveer tot 2024 zal duren.

Als we verder inzoomen op Bredevoort, is in het rapport van MOOZ het volgende tabelletje opgenomen met daarin de cijfers voor 't Bastion: een daling tot 63 leerlingen in 2024.

Tabel C.1 – Leerlingenprognose Aalten, naar basisschool (2014-2024)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
05GL St Liboriuschool	174	173	172	174	174	173	164	154	150	146	144
05LR Chr Basisschool Barlo	61	48	42	35	31	25	24	25	24	24	24
05QO Chr Basissch De Klimop	91	96	98	97	94	89	90	92	91	89	88
06CP Basisschool De Wegwijzer	118	110	103	99	94	90	86	84	83	81	80
06HV RK Jozefschool	192	175	155	142	125	115	104	96	94	92	91
06YP Basisschool Bastion	179	167	144	129	112	98	85	68	65	63	63
06ZL Basisschool't Mollenveld	73	69	64	58	50	45	40	31	28	27	27
07FK OBS De Slinger	155	147	136	136	124	114	109	105	103	101	99
08BQ Basissch 't Warmelinc	71	64	57	55	52	47	43	39	38	37	36
08CY Basisschool De Broekhof	209	210	206	213	211	208	206	200	194	190	187
08RL Groen van Prinsterer	331	331	329	331	322	314	310	298	290	283	280
09DL De Bosmark	400	398	401	396	393	392	397	396	389	381	377
09ZJ Basisschool De Hove	104	101	98	89	91	89	89	87	81	79	78
10JT De Triangel	427	445	444	445	435	429	429	425	417	408	403
Totaal	2.585	2.534	2.451	2.399	2.308	2.229	2.175	2.101	2.046	2.000	1.979

Bron: MOOZ Onderzoek.

De betrouwbaarheid van deze cijfers dienen echter in twijfel te worden getrokken: op basis van reeds geboren kinderen en afgezet tegen de huidige aantallen op 't Bastion per groep is het leerlingaantal op de teldatum in 2018 niet 112 maar 132. Feit is echter dat de tendens dalend is en dat daarop beleid zal moeten worden gemaakt. Dit beleid zal zich richten op het krimpen qua aantal groepen (invoeren combinatiegroepen) en het krimpen qua personeelsbestand.

't Bastion is aangesloten bij het Personeelscluster Oost-Nederland en kent derhalve 'werkgelegenheidsbeleid'. Bij krimp qua personeel zal worden ingestoken op mobiliteit richting andere PON-scholen. Wanneer er geen sprake is van vrijwillige mobiliteit, zullen mensen worden aangewezen door het bestuur. Hierbij zal competentiebeleid en de bijbehorende gesprekkencyclus leidend zijn.

1.2 LEERLINGPOPULATIE

Onze leerlingen

De leerlingen van 't Bastion zijn vrijwel allemaal afkomstig uit Bredevoort of de directe omgeving. De laatste jaren echter is er echter ook sprake van leerlingen die (al dan niet tussentijds) binnenkomen vanuit een groter gebied i.v.m. de goede naam van de school i.c.m. het Daltononderwijs. De leerlingpopulatie is een afspiegeling van de bevolking van Bredevoort; autochtoon Achterhoeks. Het opleidingsniveau van onze ouders vertaalt zich in een percentage 'gewogen' leerlingen (0,3 en 1,2) van 9%.

De volgende gegevens geven een beeld van de eindopbrengsten van de afgelopen jaren:

Jaar	Gemiddelde score	Ondergrens	Landelijke gem.	Bovengrens
2015	536,9	533,9	534,8	537,9
2014	532,0	533,4	534,4	537,8
2013	539,0	533,7	535,7	537,7
2012	534,8	533,9	535,9	537,9

Bij deze opbrengsten horen de volgende verwijzingen naar het V.O.:

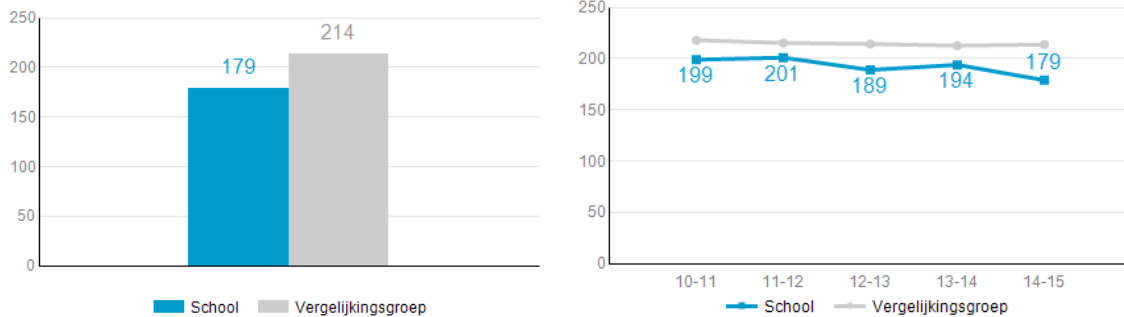
Jaar	PRO	VMBO met lwoo	VMBO bkl	VMBO gtl	Havo / VWO	VWO+
2015	0%	13,1%	17,4%	17,4%	39,1%	13%
2014	0%	11,5%	34,7%	15,4%	34,6%	3,8%
2013	5,3%	10,5%	10,5%	26,3%	26,3%	21,1%
2012	0%	14,8%	18,6%	22,2%	40,7%	3,7%

Het aantal leerlingen op 't Bastion

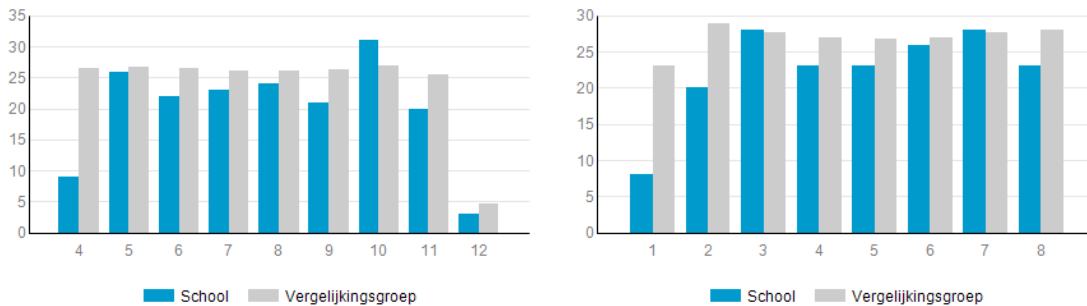
Zoals in 1.1 al aangegeven staat het leerlingaantal onder druk. We komen vanuit een situatie waarbij de school vanaf de fusie in 1993 steeds rondom de 190 leerlingen had. Deze leerlingen waren verdeeld over 8 enkele, homogene groepen. Sinds schooljaar 2014/2015 werken we met zeven groepen (de groepen 1 en 2 zijn gecombineerd) en de verwachting is dat de noodzaak tot het invoeren van combinatiegroepen zich verder door zal zetten.

De volgende grafieken geven een schematisch en helder beeld van diverse aantallen en percentages (bron: www.scholenopdekaart.nl)

Het leerlingenaantal op 't Bastion:

De verdeling van de leerlingen per leeftijd en per groep:

1.3 OUDERS

Zoals al aangegeven is 't Bastion een 'éénpitter'. Onze school wordt bestuurd door ouders. Tevens zijn er tal van ouders actief in andere geledingen: de MR, de ouderraad (het bestuur van de oudervereniging), de decoratiecommissie en de ouderwerkgroep. Daarnaast zijn er tal van ouders die op een andere manier meewerken aan / op / in 't Bastion. Het zal dan ook geen verrassing zijn dat de ouderbetrokkenheid erg hoog is, evenals de oudertevredenheid. In de schoolplanperiode 2015-2019 willen we deze hoge mate van betrokkenheid verder inzetten bij het belangrijkste doel van onze school: het geven van goed onderwijs aan al onze kinderen om daarmee het beste út alle kinderen te halen. Het betrekken van ouders hierbij, is één van onze strategische doelen welke verderop in dit plan zullen worden uitgewerkt.

1.4 INTERNE SITUATIE

Bij de interne situatie is er gezamenlijk met het team gesproken over de volgende aandachtsvelden:

- Evaluatie huidige beleidsplannen / -voornemens;
- Financiën;
- Gebouw en plein;
- ICT voorzieningen
- Leeropbrengsten;
- Materialen / middelen;
- Missie/visie en identiteit;
- Communicatie en afspraken;
- Kwaliteitsbeleid;
- Team (leeftijd, samenwerking, professionaliteit, cultuur, tevredenheid);
- Onderwijskundig leiderschap

't Bastion is een financieel gezonde school:

	Bestuur	Vergelijkingsgroep
Rentabiliteit	1,2 %	4,5 %
Rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	0,9 %	1,6 %
Solvabiliteit	0,86	0,79
Liquiditeit	6,08	5,05
Kapitalisatiefactor	64,7 %	65,3 %
Weerstandvermogen	37,7 %	37,2 %

Kijkende naar deze financiële positie in combinatie met onze gebouwen en inrichting, zal er de komende jaren worden ingestoken op een 'upgrade' van de school:

- We zullen gebouwkijk integreren tot één gebouw
- In het hoofdgebouw zullen aanpassingen worden gedaan om bovenstaande te realiseren
- De buitenruimte / het plein van het hoofdgebouw zal grondig worden aangepakt
- Het meerjarenonderhoudsplan zal worden geactualiseerd
- Het meubilair zal worden vervangen
- Het interieur (schilderwerk, stoffering, etc.) zal worden aangepakt
- De ICT-voorzieningen zullen op peil worden gebracht

Beleidsmatig zal in het eerste planjaar (2015/2016) worden ingestoken op borging van eerdere ontwikkelingen en veranderingen. Tevens zal in dit eerste jaar worden nagedacht over de invulling van het onderwijskundig leiderschap op 't Bastion, gecombineerd met het meerjaren formatie- en personeelsbeleid. Hierbij zal de gesprekscyclus nader worden geformaliseerd en zal dit hand-in-hand gaan met kwaliteits- en competentiebeleid.

Bovenstaande uitspraken t.a.v. de interne situatie zijn eveneens weer te vinden in de reeds aangehaalde SWOT-analyse welke in het volgende hoofdstuk zal worden weergegeven.

HOOFDSTUK 2 SWOT + STRATEGISCHE DOELEN

Het managementteam van 't Bastion heeft een uitgebreide SWOT-analyse gemaakt. Hierin zijn externe kansen en bedreigingen en interne sterktes en zwaktes besproken en vastgelegd. Vanuit deze SWOT-analyse zijn door het gehele team strategische doelen geformuleerd. Deze doelen zijn, eveneens op teamniveau, 'gescoord' waardoor een afspiegeling van het gehele team ontstond en was te vertalen naar een prioritering.

In het gehele proces is het bestuur en de MR steeds op de hoogte gehouden van het proces en de uitkomsten.

Het schema op de volgende bladzijde geeft de SWOT-analyse weer:

2.1 SWOT IN SCHEMA

<p>Kansen</p> <p>Ouders zijn enthousiaste betrokken mensen Ouders zijn tevreden over de school De gezonde school Schooltijden aanpassen ten dienste van effectieve leertijd en ontwikkeling van de leerkrachten Bestuursakkoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innoveren en nieuwe vaardigheden • 21st century skills • Kind leren leren • Doorgaande ontwikkellijnen (binnen school, maar ook daarbuiten bv psz) • Duurzame schoolontwikkeling en eigenaarschap creëren <p>Krimp zal mede maken dat de volgende onderwijskundige stap logisch en noodzakelijk maakt Krimp kan de positie van Bastion sterker maken in de regio Kwaliteiten talenten team als antwoord op 'nieuw onderwijs' (qua inhoud én organisatie) Er zijn middelen beschikbaar, financiën Alle groepen in één gebouw Plein verbeteren Plein en gebouw ten dienste stellen van onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen Cao verbinden aan professionalisering en duurzame ontwikkeling Vertaling nieuwe inspectiekader volgt logisch op vergroting eigenaarschap en duurzame schoolontwikkeling Passend onderwijs brengt geen grote veranderingen met zich mee Samenwerkingsverband functioneert goed, is ondersteunend</p>	<p>Bedreigingen</p> <p>Hoe weten we wat een kind over zoveel jaren nodig heeft. Tempo gaat heel snel Vaardigheden leerkrachten om in de 21st century skills mee te kunnen Kunnen we de innovatie voldoende binnen halen? (denk aan jonge leerkrachten) Eigenaarschap leerkrachten Zelf keuzes kunnen en durven maken (durven experimenteren) Krimp minder leerlingen, minder leerkrachten (onrust daardoor) Sluitende begroting i.r.t. daling leerlingenaantal ten gevolge van de krimp Cao moet nog worden vertaald naar de situatie op de school</p>
<p>Sterkten</p> <p>Tussenopbrengsten zijn voldoende Rekenen sterk Ontwikkeltrajecten op onderwijsinhouden/spelling Inzet leerkrachten ontwikkelingsbereidheid Het team neemt elkaar mee in trajecten Evenredige verdeling van leeftijden Goede sfeer op de school, mensen werken graag op deze school, hecht team Sterk onderwijskundig leiderschap (overzicht, zakelijk en menselijk) Sterk bestuur Goede doorgaande lijn door de school vakinhoudelijk Omdat we een 1 pitter zijn kunnen er snel keuzes worden gemaakt en uitgevoerd Handelingsgericht werken staat sterk, verbonden aan 1-zorgroute Meer oog voor alle leerlingen (denk aan 1 leerlingen) OGW staat in de steigers Dalton onderwijs en visie Enige school in Bredevoort</p>	<p>Zwakten</p> <p>Eindopbrengsten staan onder druk Taal/lezen en woordenschat minder sterk Cultuur van professioneel handelen minder sterk Eigenaarschap en eigen verantwoordelijkheid Mobiliteit kan meer gebruikt worden Onderwijskundig leiderschap staat onder druk (relatie 1-pitter/ bestuurskracht) Kwetsbaar als 1-pitter door wet- en regelgeving Bestuurskracht is sterk persoonsafhankelijk Elkaars kwaliteit meer inzetten en benutten HRM en competentiebeleid, scherper neerzetten en persoons-onafhankelijk maken, verbinden aan de gesprekscyclus OGW sterker neerzetten op basis van resultaten, daarin ook als team zaken oppakken Opbrengsten als basis voor vervolg (van analyse naar interventie) Zelf keuzes kunnen en durven maken (durven experimenteren) Voorbeeld zijn in 'Daltongedrag' dat we van ook van kinderen verwachten (Vrijheid, zelfstandigheid, samenwerken, reflecteren) Doorgaande lijn groep 2 en 3 meer verbinden. Meer aandacht voor vernieuwing / nieuwe inzichten / technologie / 21st century skills / breinkennis</p>

2.2 STRATEGISCHE KEUZES N.A.V. SWOT

N.a.v. de SWOT heeft het team strategische doelen geformuleerd, gerubriceerd binnen vier items (de getallen achter de doelen geven aan hoe vaak een uitspraak is gekozen door de teamleden als zijnde 'belangrijk'):

Onderwijs en opbrengsten

1. Het leren van elkaar (uitwisselen / overleg) staat ten dienste van het verhogen van de opbrengsten. (7x)
2. Naast de methode meer vanuit de leerlijnen werken. (2x)
3. Het onderwijs zo aanscherpen dat de opbrengsten beter worden en dat doen volgens HGW. (0x)

Personeel en professionalisering

4. Er is een beleid op het structureel delen / inzetten van elkaars kwaliteiten, teneinde het onderwijs te professionaliseren. (9x)
5. Schoolontwikkeling vertalen naar competentiebeleid. Hierbij ook denken aan cao, continuooster, krimp, éénpitter. (7x)
6. De ontwikkelingsbereidheid inzetten om opbrengsten te verhogen. (0x)

21e eeuwse vaardigheden

7. 21e eeuwse vaardigheden (samenwerken, reflecteren, kritisch denken, creativiteit) inzetten bij ons onderwijs. (11x)
8. Vanuit het kind gezien leren keuzes maken (selecteren / prioriteiten stellen) o.a. ten dienste van voeding, gezondheid / gezond gedrag en weerbaarheid. (9x)
9. ICT onderdeel laten zijn van ons onderwijs. (0x)

Communicatie, omgeving en marketing

10. Eén schoolgebouw met vele diensten. (10x)
11. Thuisfront actiever deelgenoot bij het onderwijsproces (educatief partnerschap). (8x)
12. Steeds zorgen voor actuele website. (1x)
13. Ouders (meer) inzetten als ambassadeurs van onze school. (0x)
14. PR ook inhoudelijk (en niet alleen voor 'leuke' berichtjes) inzetten voor positieve beeldvorming. (0x)

Voor een juiste interpretatie van bovenstaande gegevens dient te worden opgemerkt dat alle uitspraken belangrijk worden gevonden, ook als deze niet gekozen is. De teamleden hadden een beperkt aantal stickers en waren dus genooddacht keuzes te maken. Feit is echter dat alle uitspraken door het team zijn geformuleerd n.a.v. de SWOT.

Samen met het team zijn de volgende strategische doelen opgesteld:

1. 't Bastion wil 21^e eeuwse vaardigheden inzetten bij het vormgeven van boeiend onderwijs.
2. 't Bastion wil door boeiend onderwijs naar hogere (leer-)opbrengsten.
3. 't Bastion wil gezamenlijke verantwoordelijkheid en eigenaarschap bij de leerkrachten voor de (leer-)resultaten van de school.
4. 't Bastion wil kinderen stimuleren verantwoordelijkheid te nemen om het beste uit zichzelf en anderen te halen.
5. 't Bastion wil structurele inzet van de kwaliteiten binnen het team.
6. 't Bastion wil één schoolgebouw met een totaalaanbod voor zorg en onderwijs voor 0-12 jr.
7. 't Bastion wil de huidige ouderbetrokkenheid uitbreiden naar een gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het leren van de kinderen.

2.3 UITWERKING VAN DE STRATEGISCHE KEUZES EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING

Samen met het team zijn de strategische doelen geconcretiseerd naar tactische, SMART geformuleerde doelen.

Om vanuit de strategische keuzes helder te maken wat ze betekenen voor de uitvoering in de praktijk, is per doel een uitwerking gemaakt van twee zaken:

- 1) Wat zijn de succesfactoren / wanneer zijn we tevreden?
- 2) Wat is er voor nodig om daar te komen / welke acties voeren we uit en op welke termijn?

1. 't Bastion zet 21 eeuwse vaardigheden in bij het vormgeven van boeiend onderwijs.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten, leerlingen en ouders zijn op de hoogte van wat 21^e eeuwse vaardigheden zijn • Leerkrachten en leerlingen zijn in staat 21^e eeuwse vaardigheden in te zetten. • We onderwijzen en modelen op deze vaardigheden • Onderzoekend leren wordt ingezet bij de zaakvakken en thematisch werken • Kinderen kunnen en mogen eigen leervragen stellen • Er is een ICT leerlijn (deze wordt gefaciliteerd v.w.b. hardware en software) die wordt ingezet in het onderwijs • De leerkrachten zijn getraind in de 21^e eeuwse vaardigheden • De vaardigheden die via studenten bij ons binnenkomen worden gedeeld met collega's, ingezet en geborgd. 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Met elkaar helder krijgen wat we onder boeiend onderwijs verstaan.	X			
Helder krijgen welke 21 ^e eeuwse vaardigheden er zijn en welke we willen inzetten, op welke manier en bij welke vakken.	X			
Scholing systeemdenken op teamniveau om de kwaliteiten van ons team te verbinden aan 21 ^e eeuwse vaardigheden.	X			
Onderzoekend leren wordt ingezet bij de zaakvakken en thematisch werken.		X		
ICT-leerlijn is geactualiseerd en operationeel.		X	X	
Kinderen werken in belangrijke mate vanuit eigen geformuleerde leervragen.			X	X

2. 't Bastion streeft met boeiend onderwijs naar hogere (leer-)opbrengsten.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> • Opbrengsten van de basisvakken zijn boven het landelijk gemiddelde. • 2 x per jaar beschrijven en verwoorden de kinderen hun welbevinden via een vragenformulier. Indien nodig volgt daarna een kindgesprek. • Kinderen noteren 2 x per jaar, hun leerstijl (MI) in hun portfolio (rond rapporttijd) • Leerkrachten vertalen dit naar het groepsplan en brengen dat in de praktijk. • Kinderen worden (in november) bij oudergesprek betrokken • Beleid t.a.v. meer- en hoogbegaafdheid realiseert óók adequaat onderwijs voor deze groep kinderen. • Zaakvak-middag in heterogene groepen door leerkracht die er expert in is met inzet van ouders, grootouders etc. (voor verdieping verbreding en boeien). 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Oriëntatie op leerstijlen en de registratie daarvan.	X			
Kinderen noteren 2x per jaar hun leerstijl in hun portfolio (rond rapporttijd).		X		
Oriënteren op een goed volgmodel om het welbevinden te kunnen meten.	X			
Scholing / voorlichting / oriëntatie op de aanwezigheid van kinderen bij de 10-minuten-gesprekken.	X			
Passend aanbod t.a.v. meer- en hoogbegaafdheid.	X	X		
Bij de 10-minutenge-sprekken zijn, desgewenst, de kinderen aanwezig.		X		
Oriënteren op groepsdoorbrekende (zaakvak)middagen met expert-leerkrachten en inzet van (groot)ouders en andere experts.		X	X	
Groepsdoorbrekende momenten met leerkrachten als 'experts'.				X
Heldere en schoolbrede afspraken m.b.t. versoberen en verrijken.	X	X		
Door versobering en verrijking is de instructie en verwerking nóg beter afgestemd op de individuele leerling.			X	X
Heldere en schoolbrede afspraken m.b.t. het geven van instructie.	X	X		
Instructie wordt op maat aangeboden, daar waar mogelijk facultatief en groeps- en vakkendoorbekend.			X	X

3. 't Bastion streeft naar gezamenlijke verantwoordelijkheid en eigenaarschap bij de leerkrachten voor de (leer-)resultaten van de school.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> • 2 x per jaar m.b.v. LOVS gegevens, samen groepsplannen maken in wisselende samenstellingen. • 4 x per jaar lessenstudie inplannen (m.b.v. kijkwijzer) • 6 x per jaar plannen we coöperatieve vergadermomenten gericht op een thema • Mobiliteit/brede inzetbaarheid leerkrachten • Leeraanbod aanpassen, keuzes maken in de methode en dat borgen in de handleiding en lesrooster a.d.h.v. de leerlijnen. 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
2x per jaar m.b.v. LOVS-gegevens samen groepsplannen maken in wisselende samenstellingen.	X			
4x per jaar lessenstudie inplannen (m.b.v. kijkwijzer).	X			
6x per jaar plannen we coöperatieve vergadermomenten, gericht op een thema.	X			
Leerkrachten worden ingezet naar expertise / interesse in verschillende groepen.			X	X
Projectmatig en thematisch beleid wordt (mede) gemaakt en bewaakt (PDCA) middels de formule van de 'DOP-groepen'.		X	X	X

4. 't Bastion stimuleert kinderen verantwoordelijkheid te nemen om het beste uit zichzelf en anderen te halen.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen reflecteren op eigen gedrag en resultaten en dat van de ander. • In alle groepen is structureel aandacht voor vaardigheden als kritisch vragen stellen • Samen met alle kinderen doelen stellen na de LOVS toetsen (individueel en met de groep) Dit gebeurt voor cognitieve en sociaal emotionele doelen. • Kinderen bepalen mede welke instructie ze willen volgen en waar ze extra instructie op willen hebben ('extra instructiebak') • Samenwerkingsvaardigheden zijn geborgd. • De leerkracht creëert een goede en veilige sfeer door: van de groep een groep te maken (1^e 3 weken), levend houden van leefstijl, complimenten, kind in 't zonnetje. 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Nadenken over gezamenlijke visie t.a.v. verantwoordelijkheid bij leerlingen en wat we daarmee willen (doorgaande Daltonleerlijn).	X			
Samenwerkings-vaardigheden zijn geborgd.	X			
Doorgaande lijn en afspraken (inclusief 'infrastructuur' en organisatie) t.a.v. het zelf nakijken door de kinderen.	X			
Kinderen kijken het werk zelf na, zoals geformuleerd in het meerjaren Daltonplan.		X	X	
Afspraken zijn schoolbreed gemaakt t.a.v. portfolio's en de plek hiervan binnen de organisatie.	X			
We werken eenduidig met een herkenbaar portfolio in alle groepen.		X	X	X
Helder beleid en invulling t.a.v. 'plusgroep'.	X			

5. 't Bastion zet de kwaliteiten binnen het team structureel in.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> • Lessenstudie als een vast onderdeel van onze organisatie (min 4 x per jaar) • Themaverzamelingen waarbij groepen die het aangaan aanwezig zijn. • 4 x per jaar een plenaire bijeenkomst waar de afspraken en evaluatie van de afgelopen periode centraal staan • Bespreken van de resultaten op daarvoor vastgestelde bijeenkomsten. • Specialismen van leerkrachten inzetten (gym, yoga, Engels, crea, muziek) • Specialismen inzetten bij de 'leervakken' • Specialismen inzetten bij gedragsvraagstukken • Collegiale consultatie koppelen aan leervragen, specialismen en interesses. • Er is een coördinator voor rekenen, spelling / lezen, gedrag, crea, techniek, 21^e eeuwse vaardigheden, hoogbegaafdheid. 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Zicht op welke kwaliteiten wij als organisatie in huis hebben (intern eerst maar later ook bijv. ouders).	X			
Vergaderingen zijn thematische en facultatieve bijeenkomsten.			X	X
Vier keer per jaar een plenaire evaluatievergadering.	X			
Er is een coördinator voor de basisvakken. (rekenen en taal / lees / spelling / begr.lezen).	X			
Hebben we nagedacht over de wijze waarop we de specialismen van mensen kunnen inzetten in de praktijk.		X		
Teamleden worden als 'expert' naar specialisme ingezet op verschillende plekken in de school.			X	X
Lessenstudies zijn ingepland.	X			

6. 't Bastion heeft één schoolgebouw met een totaalaanbod en ruimte voor zorg en onderwijs voor 0 – 12 jaar.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> Eén gebouw met hierin: <i>Groep 1-8, PSZ, kinderopvang, consultatiebureau, logopedie, fysio, GGD, CJG, bibliotheek, mediatheek, multifunctionele ruimte & huiswerkbegeleiding, BSO.</i> Stilteplekken + overleg plekken buiten het lokaal Een geluidsarm gebouw Uitdagend plein met voor alle kinderen wat wils, voor pauzes en lessen ICT voorzieningen door de hele school (draadloos) 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Concrete plannen + haalbaarheids-garantie voor integratie groep 1/2, zowel gebouw als plein.	X			
Plan voor multifunctionele ruimtes, stilte-werkplekken en overlegplekken.	X			
Inventariseren welke externe partners gebruik zouden willen maken van ons schoolgebouw.		X		
Updaten huidige inventaris en aankle-ding schoolgebouw.	X	X		
Afronding vernieuwing schoolplein	X			
Oriëntatie en evt. invoeren concept 'BeweegWijs'.	X			
Hernieuwd overleg met partners 0-4 jaar om behoeften / wensen / mogelijkheden te peilen.	X			
Gebouwlijke integratie / afstoten Kleu-terbastion.		X		
Integratie peuterspeelzaal gebouwlijk.			X	
Integratie peuterspeelzaal juridisch.				X
Huiswerkbegeleiding voor o.a. 12+ als vast en stabiel onderdeel van 't Bastion.	X	X		
Vervanging meubilair	X	X		
Oriëntatie op de manier waarop we ICT onderdeel laten zijn van de dagelijkse praktijk.	X			
Vervanging ICT infrastructuur		X	X	

7. 't Bastion bouwt de huidige ouderbetrokkenheid uit naar een gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het leren van de kinderen.				
Wat zijn de succesfactoren, wanneer zijn we tevreden?				
<ul style="list-style-type: none"> • 5 x per jaar een inloopochtend voor ouders • Bij de informatieavond ouders informeren hoe ze hun kind kunnen helpen bij het leren • Huiswerk vanaf groep 3 incidenteel, vanaf groep 5 structureel aan alle kinderen • Informatie (over thema/huiswerk), via de mail • Huisbezoeken bij kleuters en nieuwe kinderen • Oriëntatie op kind gesprek vanaf groep 5 • Grafiekjes LOVS toetsen bij 10 minutengesprek laten zien en bespreken met ouders zodat de deskundigheid van ouders en leerkrachten gedeeld wordt in de evaluatie van de resultaten, maar ook in het toekomstgericht doelen stellen. • Eenduidige afspraken over de inzet van social media in de communicatie naar ouders. (Inclusief de inzet van de website). 				
Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Handhaven 5x inloopochtend voor ouders.	X			
Nadenken over hoe we ouders willen informeren over het leren van hun kinderen, de wijze waarop we kinderen daar mede verantwoordelijk voor maken en hoe zij hun kind daarbij kunnen helpen. (website, email, huiswerk, boeken, etc.)	X			
Ouders als volwaardige educatieve partners.		X		
Alle informatie digitaal		X		
Ouders rechtstreeks inzage geven in leer-vorderingen (bijvoorbeeld middels inlog in administratiesysteem).			X	
Scholing / voorlichting / oriëntatie op de aanwezigheid van kinderen bij de 10-minuten-gesprekken.	X			

HOOFDSTUK 3 MISSIE EN VISIE EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJAREN-PLANNING

Zoals in de inleiding reeds aangegeven, heeft het team van onze school nagedacht over de 'Why' van ons werk op déze school. Dit binnenste gevoel van morele betrokkenheid dient leidend te zijn voor het zijn van leerkracht van 't Bastion en in belangrijkste mate je handelen als professional te beïnvloeden. De volgende zes 'waarden' zijn voor ons het belangrijkste (waarbij de grootte van het lettertype de volgorde qua belangrijkheid aangeeft):

Deze waarden komen terug in onze missie en visie:

3.1 ONZE MISSIE

“Samen ontwikkelen naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid”

Samen:

Samenwerken is één van de kernwaarden van het Daltononderwijs. We zien het dan ook als onze missie om tijdens het onderwijs- leerproces samen op te trekken; samen met elkaar als team, met onze leerlingen, met de geledingen van onze school maar vooral ook met de ouders van onze leerlingen. Daarnaast is het een doel van ons onderwijs om onze leerlingen te onderwijzen middels samenwerkend leren. We willen kinderen voorbereiden op de eerste stappen in de maatschappij en hen leren dat dit het best gaat door samen te werken. We zien het als onze missie om de kinderen hierbij, vanuit de interconfessionele grondslag van de school, respect bij te brengen voor henzelf en de mensen en de omgeving om hen heen.

Ontwikkelen:

We zien het als onze opdracht om ons steeds te ontwikkelen teneinde de ontwikkeling, cogni-

tief én als mens, van onze kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen. Alles wat we als school doen, heeft als ultieme doelstelling om uit de kinderen te halen wat er in zit door te streven naar het maximaal haalbare.

Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid:

't Bastion ziet het als een missie om haar leerlingen te onderwijzen in zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Bij deze twee Dalton-kernwaarden is ons doel dat kinderen zelfstandig beslissingen leren nemen en zich verantwoordelijk voelen voor deze keuzes en bewust worden van de gevolgen van deze keuzes. Als school proberen we de kinderen te begeleiden in deze zelfstandigheid en het maken van verantwoorde afwegingen. We vinden het belangrijk dat kinderen hierbij vertrouwen krijgen van de leerkrachten. Dit vertrouwen weerspiegelt zich vooral door 'vrijheid in gebondenheid'.

3.2 ONZE VISIE

B	<i>Breed</i>
O	<i>Opbrengstgericht</i>
E	<i>Eigenaarschap</i>
I	<i>Interesse</i>
E	<i>Experts</i>
N	<i>Nieuwsgierig</i>
D	<i>Dalton</i>
!	<i>Iedereen mag het horen!</i>

Breed

Het kind staat centraal op 't Bastion. Rondom het kind dient een breed spectrum aanwezig te zijn van zorg en (desgewenst) instanties. Zowel binnen de school¹ als buiten de school² zal steeds worden gestreefd naar brede afstemming van de zorg en het onderwijs voor al onze leerlingen.

Daarnaast is de BredeSchool / IKC een belangrijk streven voor 't Bastion. Deze samenwerking tussen tenminste peuterspeelzaal en kinderdagverblijf zal formeel tot stand komen en operationeel worden in de nieuw te vormen BredeSchool. Middels de BredeSchool streven we er naar kinderen eerder in beeld te hebben en optimaal te kunnen begeleiden in de leeftijdsperiode 0-12 jaar. Daarnaast biedt de BredeSchool tal van mogelijkheden om de zorg rondom het kind binnen de eigen muren nog intensiever en beter gestalte te geven.

¹ Vanuit de principes van handelingsgericht werken, toegepast middels groeps- en kindbesprekingen, groepsplannen, individuele handelingsplannen en uitmondend in een HGW-benaderingswijze van de kinderen

² Samenwerkingsverband, ambulante begeleiding, externe onderzoeksinstanties, etc.

Opbrengstgericht

't Bastion wil hoge opbrengsten halen met haar onderwijs. Dit vraagt een gemotiveerde en professionele houding van alle leerkrachten en management. Vanuit de landelijk gestelde minimumdoelen voor tussen- en eindopbrengsten stelt 't Bastion zichzelf heldere doelen. De kwaliteit van het onderwijs zal steeds worden getoetst aan deze doelen. Ook het bestuur van 't Bastion zal vanuit haar toezichthoudende rol deze opbrengsten structureel volgen en evalueren middels de tweejaarlijkse diepteanalyse.

Eigenaarschap

Wanneer betrokkenheid aanwezig is, zal ook eigenaarschap ontstaan. We streven er naar dat de kinderen van onze school zich 'eigenaar' voelen van hun ontwikkeling en dat het er toe doet welke keuzes het kind hier in maakt. Eigenaarschap is ook ons streven t.a.v. onze medewerkers. Als medewerker van 't Bastion dien je je eigenaar te voelen voor het ontwikkelingsproces van ál onze leerlingen, waarbij de collega's worden gezien als mede-eigenaars. Dit mede-eigenaarschap is van cruciaal belang voor onze school: samen zijn we 't Bastion en hierbij zoeken we ook heel nadrukkelijk de samenwerking op met 'experts' (zie de volgende 'e' van deze visie).

Interesse

Oprechte interesse richting elkaar (collega's, leerlingen en ouders) en de maatschappij is hét middel om op een respectvolle manier invulling te geven aan het werk dat we doen: het opvoeden en onderwijzen van onze leerlingen teneinde ze voor te bereiden op hun rol in de maatschappij. Bij deze oprechte interesse richting elkaar, laten we ons mede leiden door de interconfessionele grondslag van de school waarbij 'respect' hoog in ons vaandel staat.

Experts

Voor het leveren van vakwerk zijn experts nodig. Daarom zetten ook wij in ons dagelijks werk experts in. Daar waar mogelijk, zoeken we deze experts in eigen geledingen. Zo willen we de aanwezige expertise binnen het team zo gericht mogelijk inzetten en zoeken naar mogelijkheden om dit zo adequaat mogelijk te doen. Ook binnen onze ouderachterban en andere betrokkenen zoeken we naar aanwezige expertise en mogelijkheden om hier op zo groot mogelijke schaal van te profiteren. Daar waar interne expertise niet volstaat, zullen we externen inschakelen. Tenslotte willen we ook binnen onze klassen steeds op zoek gaan naar de aanwezige kwaliteiten bij kinderen en deze 'uitvergroten'. Hiermee vestigen we de aandacht op het positieve én geven we een extra dimensie en diepgang aan de samenwerking in de klassen.

Nieuwsgierig

In de visie op onderwijs speelt 'nieuwsgierigheid' een belangrijke rol. Nieuwsgierigheid is een belangrijke basis voor onze leerlingen om zich te willen ontwikkelen. Daarom is het wekken van nieuwsgierigheid door boeiend onderwijs te geven een belangrijke taak van de leerkracht op 't Bastion. Mede op basis van deze nieuwsgierigheid zullen de leerlingen intrinsiek gemotiveerd en taakgericht werken aan hun eigen ontwikkeling. Van de leerkrachten op 't Bastion wordt eveneens een nieuwsgierige houding verwacht; nieuwsgierig naar nieuwe inzichten en ontwikkelen en nieuwsgierig naar het werk van de collega's (intern en extern). Deze nieuwsgierigheid dient drijfveer te zijn voor een continue cyclus van plannen, uitvoeren, evalueren en verbeteren.

Dalton

Onze belangrijkste 'onderlegger'. In ons streven goed onderwijs te geven en een optimale ontwikkeling mogelijk te maken, laten we ons leiden door de uitgangspunten van het Daltononderwijs. De kernwaarden van Daltononderwijs (samenwerken, zelfstandigheid, vrijheid / verantwoordelijkheid, borging, reflectie en effectiviteit) zijn voor ons continue bespreek-, ontwikkel- en borgingspunten.

Iedereen mag het horen!

We zijn trots op onze school en stralen dat uit. We vinden het belangrijk dat deze trots zich vertaalt in plezier en dat we laten zien dat we plezier hebben in het werk dat we doen.

HOOFDSTUK 4 DE ONDERWIJSKUNDIGE VORMGEVING EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING

De overheid stelt aan alle basisscholen een aantal wettelijke eisen ten aanzien van de kwaliteit en de inrichting van het onderwijs (wet op het primair onderwijs en wet Passend Onderwijs). In dit hoofdstuk wordt voor de onderwerpen kwaliteitszorg, inhoud van het onderwijs en de leerlingenzorg aangegeven hoe 't Bastion hieraan voldoet.

Indien aan de orde wordt aangegeven welke aandachtspunten de komende jaren een plaats krijgen in de ontwikkeling van de school.

Onze onderwijskundige doelen zijn in de eerste plaats de doelstellingen zoals die in artikel 8 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) zijn omschreven:

Artikel 8:

1. Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
2. Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van de creativiteit, op het verwerven van de noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.
3. Het onderwijs gaat er mede van uit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving.
4. Ten aanzien van leerlingen die extra zorg behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoefte van de leerling.

4.1 ONONDERBROKEN ONTWIKKELING

Artikel 8 lid 1 van de WPO geeft aan:

Het onderwijs wordt zodanig ingericht, dat de leerlingen een **ononderbroken ontwikkelingsproces** kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

Hoe geeft 't Bastion vorm aan een ononderbroken ontwikkeling?

Op 't Bastion wordt gewerkt volgens een leerstofjaarklassensysteem. Voor het bevorderen van een ononderbroken ontwikkelingsgang moet het onderwijs tegemoet komen aan een aantal basisbehoeften van ieder mens:

- geloof en plezier in eigen kunnen / autonomie ('Zelfstandigheid')
- ervaren dat anderen graag met je om willen gaan en je waarderen om wie je bent ('Samenwerken')
- dat je zelfstandig en onafhankelijk iets voor elkaar kunt krijgen. ('Vrijheid')

Als aan deze basisbehoeften wordt voldaan, levert dat energie op voor het kind om de wereld te ontdekken en om zich te ontwikkelen. Als school moeten we een onvoorwaardelijk vertrouwen hebben in de ontwikkeling van onze kinderen. Die ontwikkeling is natuurlijk niet bij ieder kind gelijk. Het ene kind zal zich sneller en/of anders ontwikkelen dan het andere kind. Positieve verwachtingen uitspreken heeft een gunstig effect op de ontwikkeling van kinderen en bevorderen het zelfvertrouwen.

Voor het handelen van de leerkracht betekent dit voor ons:

- de leerkracht houdt rekening met de persoonlijkheid van ieder kind

- de leerkracht is bewust bezig de kinderen positieve aandacht te geven en succeservaringen op te laten doen
- de leerkracht stemt de activiteiten af op de ontwikkeling van het kind
- de leerkracht biedt de kinderen de mogelijkheid om in eigen tempo en begaafdheid een minimumpakket binnen de verschillende leer- en vormingsgebieden te doorlopen. Daarnaast biedt de leerkracht de kinderen een aanvullend programma aan.
- De leerkracht voert de daarvoor benodigde differentiatie binnen de klas uit.
- op gezette tijden stelt de leerkracht vast welke problemen kinderen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces.
- Na zorgvuldige vaststelling van de aard van de problemen en haar oorzaken bepaalt de leerkracht hoe en houdt hij/zij bij op welke wijze kinderen verder geholpen kunnen worden.

Het handelen van de leerkracht op bovenstaande manier hangt nauw samen met het verzorgen van onderwijs op maat (al dan niet middels een OPP) en het bevorderen van zelfvertrouwen en competentie ervaringen bij leerlingen. Hierbij zijn de principes van handelingsgericht werken uitgangspunt ("Wat heeft dit kind nodig in deze groep met deze leerkracht?").

Consequenties voor de meerjarenplanning

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
De systematiek van handelingsgericht werken (HGW) is ingevoerd maar de borging er van verdient schoolbreed nog aandacht.	X			
We zullen van Cito LOVS overschakelen naar ParnasSys t.a.v. het volgen van de leeropbrengsten.	X			
T.a.v. het toetsen zullen we kritisch (blijven) kijken naar welke toetsen we doen, wanneer en op welke wijze (digitaal?)	X			

Zie verder de geformuleerde consequenties in hoofdstuk 2 van dit schoolplan.

4.2 BREDE ONTWIKKELING

Artikel 8 lid 2 van de WPO geeft aan:

Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. **(brede ontwikkeling).**

Hoe geeft 't Bastion vorm aan een brede ontwikkeling?

Op 't Bastion wordt gewerkt aan de leerstofgebieden die op grond van de wet onderwezen moeten worden en die er zorg voor dragen dat de verschillende terreinen van de ontwikkeling aan de orde komen. Zie daarvoor het overzicht 'Leerstofgebieden met daaraan verbonden methoden en materialen' in de bijlage.

We vinden het belangrijk dat de leerlingen binnen dit aanbod de kans krijgen om dit op verschillende manieren eigen te maken (leerstijlen). Hiervoor worden verschillende werkvormen en organisatiemiddelen ingezet waarbij we bewust op bepaalde momenten afstand nemen van het leerstofjaarklassensysteem en heteroog en groepsdoorbrekend werken.

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we o.a. de methode 'Leefstijl'. Indien nodig vliegen we op dit punt extra expertise in. Deze kan geboden worden vanuit het SWV, vanuit overige 'externen' maar zeer zeker ook vanuit expertise binnen het eigen team. De sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen volgen we m.b.v. de methode Viseon (Cito).

Consequenties voor de meerjarenplanning

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Oriëntatie op een ander soc/em volgmodel.	X			
Opleiding 'Rots & Water' door een drietal teamleden (w.o. de zorgcoördinator).	X			
Verder intensiveren, evalueren en borgen van groepsdoorbrekend werken.	X	X	X	X
Twee maal per jaar afnemen van een 'leerstijltest' bij onze leerlingen.		X		
Het geheel aan 'middelen' t.a.v. de brede ontwikkeling is geborgd in een structureel aanbod waarbij alles in elkaar grijpt.			X	X

Zie verder de geformuleerde consequenties in hoofdstuk 2 van dit schoolplan.

4.3 MULTICULTURELE SAMENLEVING

Artikel 8 lid 3 van de WPO geeft aan:

Het onderwijs:

- gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving,
- is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.

Hoe geeft 't Bastion vorm aan onderwijs in een multiculturele samenleving?

't Bastion vindt actief burgerschap belangrijk, omdat we graag willen dat onze leerlingen betrokken burgers worden die een bijdrage kunnen en willen leveren aan een betere wereld. Mede vanuit onze interconfessionele identiteit, zijn wij nieuwsgierig naar de ander en gericht op ontmoeting. We leggen een nadruk op je open stellen voor anderen, leren van elkaar, betrokken zijn met elkaar. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen zich open stellen voor de gemeenschap waarin ze leven en in die gemeenschap een positieve rol innemen vanuit een

eigen gevoel van verantwoordelijkheid.
 De school is een belangrijke plaats waar leerlingen leer- en leervaardigheden meekrijgen, waardoor zij zich later als volwassenen kunnen redden en een meerwaarde kunnen bieden voor de gemeenschap. (optimale mensontwikkeling)

Actief burgerschap is op 't Bastion onderdeel van de kerndoelen, met name bij de vakken wereldoriëntatie en de godsdienstige vorming. We gebruiken lesmethodes waarin deze kerndoelen behandeld worden. De belangrijkste methoden op dit gebied zijn: Leefstijl en Trefwoord.

Door (vooral) de inzet van de methode Trefwoord werken we planmatig aan actief burgerschap. Door de inzet van deze methode, gecombineerd met onze Daltonwerkwijze, bevorderen we bij onze leerlingen de kennis van andere culturen. Tevens bevorderen wij op deze manier bij onze leerlingen houding, vaardigheid, kennis en inzicht m.b.t. eigen identiteit, de identiteit van anderen en de wijze waarop onze leerlingen onderdeel uitmaken van onze democratische samenleving.

Consequenties voor de meerjarenplanning

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Trefwoord gebruiken we al zolang het bestaat. Volstaat deze methode nog?	X			
Komt in onze methoden WO voldoende actief burgerschap naar voren?	X			
Meer themagericht, actualiteitgericht en omgevingsgericht werken aan de zaakvakken.		X	X	X

Zie verder de geformuleerde consequenties in hoofdstuk 2 van dit schoolplan.

4.4 KERNDOELEN EN REFERENTIELEVELS

Artikel 9 lid 5 van de WPO geeft aan:

Ten aanzien van de onderwijsactiviteiten, genoemd in het eerste tot en met vierde lid, worden bij algemene maatregel van bestuur **kerndoelen** vastgesteld.

En in artikel 9 lid 6: voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs **te bereiken doelstellingen** hanteert.

Aanvullend op de kerndoelen geven de **referentieniveaus** Rekenen en Taal een specifiekere beschrijving van de onderwijsinhoud. Zij bieden daarmee heldere en concrete doelen die leraren kunnen hanteren en op basis waarvan zij de voortgang van hun leerlingen kunnen evalueren.

Hoe verzorgt 't Bastion het onderwijs volgens de kerndoelen en referentieniveau?

Op 't Bastion wordt de leerstof aangeboden middels het gebruik van leermiddelen of werkwijzen die voldoen aan de wettelijke eisen. Daarnaast voldoet ook de leertijd die gereserveerd wordt voor de verschillende vakken.

Sinds 1 augustus 2010 is de 'Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' in werking getreden. Voor het primair onderwijs worden twee beheersingsniveaus onderscheiden: niveau 1F: fundamenteel niveau en niveau 1S: hoger streefniveau.

Met betrekking tot ons onderwijs houdt dat het volgende in:

- De referentieniveaus zijn een hulpmiddel om de taal- en rekenprestaties van de leerlingen te verhogen en om duidelijke onderwijsdoelen te stellen;
- De referentieniveaus zijn een instrument om opbrengstgericht te werken;
- Mogelijkheid om de aansluiting tussen het primair en voortgezet onderwijs te verbeteren;
- De kerndoelen beschrijven vooral de inhoud van het onderwijsaanbod;
- Referentieniveaus geven het beheersingsniveau aan.

Zie de bijlage 'Leerstofgebieden met daaraan verbonden methoden en materialen' voor de uitwerking van de verschillende leerstofgebieden, gebruikte methoden en werkwijze met eventuele doelstellingen voor de komende schoolplanperiode.

Consequenties voor de meerjarenplanning

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Lijst aanleggen van te vervangen methoden en werkwijzen.	X			
Opstellen / verder uitwerken van een bedeneerd aanbod voor de kleutergroep.	X			
Aansluiting van groep 2 naar groep 3.	X			
Van referentieniveaus naar leerlijnen naar kerndoelen.	X	X		
Leerlijnen zijn leidend voor de invulling van ons onderwijs.			X	X

Zie verder de geformuleerde consequenties in hoofdstuk 2 van dit schoolplan.

4.5 KINDEREN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTEN

Artikel 8 van de WPO geeft aan:

Ten aanzien van leerlingen **die extra ondersteuning behoeven**, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling.

En verder: de scholen voorzien in een **voortgangsregistratie** omtrent de ontwikkeling van leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Hoe verzorgt 't Bastion onderwijs aan kinderen die extra ondersteuning behoeven?

In ons schoolondersteuningsprofiel hebben wij in kaart gebracht wat wij aan mogelijkheden, grenzen en ambities hebben ten aanzien van de ondersteuning van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. In ons zorgplan staat beschreven hoe we deze zorg kunnen bieden en op welke manier hulp wordt geboden. Elke leerling is uniek, dus zullen we altijd per leerling nagaan welke onderwijsbehoeften de leerling heeft en óf en hóe wij daar aan kunnen voldoen. Indien nodig kunnen wij voor extra ondersteuning een beroep doen op het samenwerkingsverband passend onderwijs Oost-Achterhoek in onze regio. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat beschreven welke ondersteuning alle scholen zelf moeten bieden (basisondersteuning) en voor welke ondersteuning, onder welke voorwaarden, we bij het samenwerkingsverband terecht kunnen. Alvorens we hulp van buitenaf inroepen gaan we aan de slag binnen onze eigen mogelijkheden. Deze eigen mogelijkheden zijn de mogelijkheden op schoolniveau en op het niveau van de onderwijsstichting Brevoord (het oude samenwerkingsverband WSNS, minus de besturen die er voor gekozen hebben een eigen OPD in te richten en derhalve een eigen 'kamer' binnen het SWV bewonen). Op deze plaats schetsen we in hoofdlijnen de inrichting van onze zorg middels de 1-zorg-route: (aanvullen door Suzanne)

....

Consequenties voor de meerjarenplanning

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Ontwikkeling van basisniveau naar smalle zorgschool conform het beleid van het SWV.	X	X		
Herbezinning op inzet middelen SWV.	X			
Verder implementeren van de actuele zorglijnen vanuit het SWV / de jeugdzorg (inzet OT etc.)	X	X	X	X

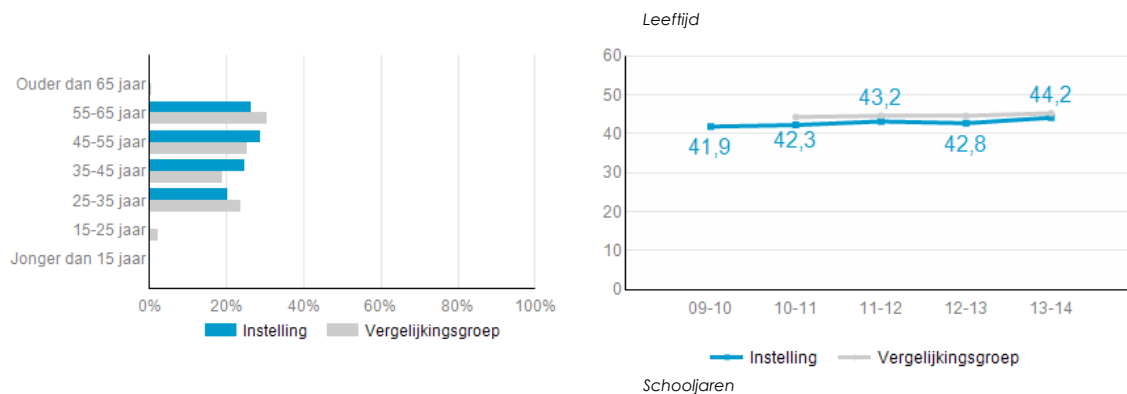
Zie verder het zorgplan / de 1-zorg-route van 't Bastion.

HOOFDSTUK 5 PERSONEELSBELEID EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJAREN-PLANNING

5.1 PERSONEELSBELEID IN SAMENHANG MET ONDERWIJSKUNDIG BELEID

In deze paragraaf noemen we de belangrijkste aandachtspunten van personeelsbeleid voor de komende vier jaar. Deze beleidsonderdelen hangen nauw samen met de voornemens op onderwijskundig gebied. Afspraken op dit punt liggen verankerd in het document dat tot stand is gekomen n.a.v. de nieuwe cao-afspraken. Hierin staan eveneens afspraken beschreven m.b.t. duurzame inzetbaarheid.

De volgende grafieken geven de opbouw van ons personeelsbestand weer:

In relatie met het onderwijskundig beleid zijn op het gebied van personeelsbeleid de volgende beleidsvoornemens van belang:

Taakbeleid en formatie:

Ons taakbeleid heeft als doel een optimale afstemming te realiseren tussen het werk dat moet gebeuren op school, de kwaliteiten en de beschikbare tijd van het personeel. 't Bastion werkt volgens de indeling van de normjaartaak, afgestemd op de werktijdfactor en vertaald naar het beschikbare aantal uren. Dit betekent dat bij de taaktoebedeling onderscheid wordt gemaakt tussen lesgevende en niet-lesgevende taken. Onze school heeft gekozen voor het overlegmodel, hetgeen betekent dat het aantal lessen kan variëren per persoon. De opslagfactor t.a.v. lesgebonden uren is op 45% gezet. Jaarlijks worden de niet-lesgevende taken verdeeld. Bij de taakverdeling zien wij toe op een zo evenwichtig mogelijke spreiding van de werkzaamheden over het jaar, over de week en over de dag en op een zo evenwichtige mogelijke taakbelasting van de individuele werknemers. Wij houden hierbij zoveel mogelijk rekening met individuele wensen, kwaliteiten en ambities.

Gesprekkencyclus:

In de gesprekkencyclus wordt systematisch de persoonlijke ontwikkeling, het functioneren en het beoordelen aan de orde gesteld. Deze systematische aanpak is nu nog sterk 'persoonsgebonden' (lees: de directeur doet dit op zijn eigen wijze). Voor de komende planperiode willen we komen tot een objectievere en structurelere aanpak waarbij de cyclus nadrukkelijk door een instrument wordt bewaakt.

Persoonlijke ontwikkeling van medewerkers:

Ieder teamlid maakt een persoonlijk ontwikkelingsplan dat weergeeft op welke manier invulling wordt gegeven aan de schooldoelen van 't Bastion en persoonlijke ontwikkeldoelen van het teamlid. De bekwaamheidseisen zijn een belangrijke basis voor het invullen van het persoonlijk ontwikkelingsplan. In de komende planperiode willen we nadrukkelijker bezig zijn met deze bekwaamheidseisen en deze vertalen naar een competentieprofiel voor medewerkers van onze school.

Nascholing:

De nascholing van de teamleden wordt ingezet in het kader van datgene wat in het schoolplan voor de komende jaren centraal staat. Daarnaast kan nascholing ook worden ingezet voor de persoonlijke ontwikkeling van de teamleden.

De registratie in het lerarenregister die vanaf 2017 verplicht is, zal verbonden worden aan de nascholing van de teamleden en het persoonlijk ontwikkelingsplan.

Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Inzichtelijk maken van taakbeleid middels formatieplanner-PO.	X			
Invoeren van een 'instrument' voor de gesprekkencyclus.	X	X		
Opstellen competentieprofiel voor alle medewerkers.	X	X		
Competentieprofiel koppelen aan gesprekkencyclus.		X	X	
Nascholing nadrukkelijker koppelen aan school- en persoonsontwikkeling én lerarenregister.	X	X	X	X
Koppeling van persoonlijke ontwikkeling naar scholing naar (uren)inzet.		X	X	X

HOOFDSTUK 6 KWALITEITSZORG EN CONSEQUENTIES VOOR DE MEERJAREN-PLANNING

Kwaliteitszorg is de basis van waaruit we het onderwijs op onze school vormgeven. In dit hoofdstuk beschrijven we op welke wijze wij onze kwaliteit bewaken, borgen en verbeteren. Eerst geven we aan welke aspecten deel uitmaken van onze zorg voor kwaliteit. vervolgens wordt uiteengezet op welke wijze we ervoor te zorgen dat al deze aspecten *in onderlinge samenhang* een compleet en evenwichtig kwaliteitssysteem vormen.

6.1 DE INRICHTING VAN ONZE KWALITEITSZORG

De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwaliteitszorgsysteem. De werkzaamheden zijn onder andere:

- het systematisch doorlopen van de kwaliteitscyclus bij de activiteiten m.b.t. kwaliteitszorg.
- het vastleggen van taken en het bewaken van de samenhang.
- het vastleggen en bewaken van teamafspraken.
- het creëren van draagvlak.
- het bevorderen van professionele kennis en vaardigheden bij de leraren.
- het organiseren van een op kwaliteitsverbetering gerichte samenwerking / Lesson Study

Voor de leerkrachten geldt, dat zij betrokken zijn óp en zich medeverantwoordelijk weten vóór de kwaliteit van het onderwijs op de school als geheel. Dit vanuit de opvatting, dat goed onderwijs slechts mogelijk is, als er sprake is van een professionele cultuur en eigenaarschap van alle teamleden.

Kenmerkend daarvoor zijn: ontwikkelend vakmanschap, betrokkenheid, verantwoordelijkheid (niet alleen voor de eigen taak, maar voor het onderwijs op de school als geheel) en de bereidheid tot het reflecteren op eigen handelen.

Onze school maakt zijn maatschappelijke taak waar door goede contacten te onderhouden met voor ons onderwijs relevante collega scholen, instanties, verenigingen en overige organisaties. Over de activiteiten en de effecten daarvan, leggen we verantwoording af aan de betreffende instanties, het bestuur (middels het bestuurlijk toetsingskader) en de ouders.

Het voorgaande schetst het kader en de sfeer van waaruit wij kwaliteitszorg vorm geven. Bij de inrichting van onze kwaliteitszorg is het schoolplan een belangrijk document bij de kwaliteitsverbetering. Daarnaast gebruiken we het jaarlijks op te stellen jaarplan om een continue 'check' in te bouwen.

In de jaarplanning zit een 'check' ingebouwd in de aanwezigheid van een evaluatievergadering aan het einde van iedere werkperiode. Tijdens deze bijeenkomsten zal worden teruggekeken op de afspraken en zullen deze gezamenlijk geborgd worden.

Voor ons is 'samenhang' een sleutelbegrip. Kwaliteitszorg* is voor ons dan ook een totaal van documenten / instrumenten met onderlinge samenhang. We onderscheiden hierbij:

- Het bestuurlijk toetsingskader (BTK)
- De eindopbrengsten
- De tussenopbrengsten

- De diepteanalyse die we twee maal per schooljaar uitvoeren a.d.h.v. de LOVS-toetsen
- 'Zicht op de zorg' middels groepsoverzichten, groepsplannen, OPP's en organisatieschema's
- Evt. verbeterplannen
- Opbrengstgegevens sociaal / emotioneel
- Inspectieverslagen
- Verslagen Daltonvisitaties
- Oudertevredenheidsonderzoeken
- Medewerkerstevredenheidsonderzoeken
- Zorgplan

Naast de kwaliteitszorg middels bovenstaande documenten en werkwijzen zijn ook de volgende aspecten van belang voor onze kwaliteitszorg:

- Klassenbezoeken door de directeur, zorgcoördinator en verschillende andere inhoudelijke coördinatoren.
- Groeps-, kind- en zorgteambesprekingen
- Lesson Study en collegiale consultatie
- Intervisie Daltoncoördinatoren
- DON-netwerk (Dalton Oost-Nederland)
- Gebruik maken van elkaars kwaliteiten

De rapportage van de evaluatie vindt plaats aan het bevoegd gezag, medezeggenschapsraad en team.

De jaarlijkse rapportage wordt gebruikt bij:

- Opstellen jaarplan en bijstellen en/of opstellen schoolontwikkelingsplan.
- Conclusies trekken uit de resultaten van het evaluatieplan en op basis hiervan een jaarlijkse acties vaststellen (met per actie beoogde resultaten) t.b.v. de voortgang van het vierjarig beleidsplan.
- Het jaarlijks opstellen van het scholingsplan. Het scholingsbeleid sluit aan op de schoolontwikkeling zoals die is omschreven in het schoolontwikkelingsplan. Daarnaast blijft er in het scholingsbudget ruimte voor persoonlijke ontwikkeling van leraren op basis van de afspraken in de persoonlijke ontwikkelingsplannen.

Onze aanpak sluit aan bij het concept-toezichtkader dat in 2014- 2015 door de onderwijsinspectie beproefd wordt. Kenmerken van het vernieuwde toezichtkader zijn:

- Uitgaan van basiskwaliteit, gemiddelde kwaliteit en goede kwaliteit. Er is meer aandacht voor verschillen en differentiatie daarbij. De inspectie richt zich vooral op leerwinst.
- Van monoloog naar dialoog. De inspectie gaat niet alleen uit van haar eigen foto, maar van de eigen foto en de foto die door de school zelf is gemaakt. De inspectie gaat in gesprek over de verschillen tussen die twee.
- Er komt ruimte om vanuit de vereisten voor basiskwaliteit te kijken naar specifieke profielen en ambities van de scholen.

De hoofdvragen die de inspectie stelt zijn:

- Leren kinderen maximaal?
- Geven leraren goed les?
- Is het klimaat voor leerlingen, veilig, stimulerend en ambitieus?
- Bewaakt de directie de kwaliteit van de school?

* In het kader van het vierjaarlijkse bezoek van de Inspectie aan 't Bastion, heeft zij in oktober 2013 geconstateerd dat op het gebied van de kwaliteitszorg bij twee van de zes gebieden onze school een 4 ('goed') scoort (en op de andere gebieden 3 / 'voldoende').

Consequenties voor de meerjarenplanning				
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Helder zicht op de zorg middels de documenten zoals beschreven.	X	X	X	X
Actualiseren van de PDCA-cyclus.	X			
Vastleggen van het kwaliteitsbeleid middels een (digitaal) instrument.	X	X		
Beleid maken op het verbinden van de kwaliteit van de school aan de kwaliteit van de leerkrachten (scholingsplan)		X	X	

HOOFDSTUK 7 DE STRATEGIEKAART MET SUCCESFACTOREN

Als ordeningskader voor het schoolplan, maakt 't Bastion gebruik van een strategiekaart. (zie bijlage; strategiekaart)

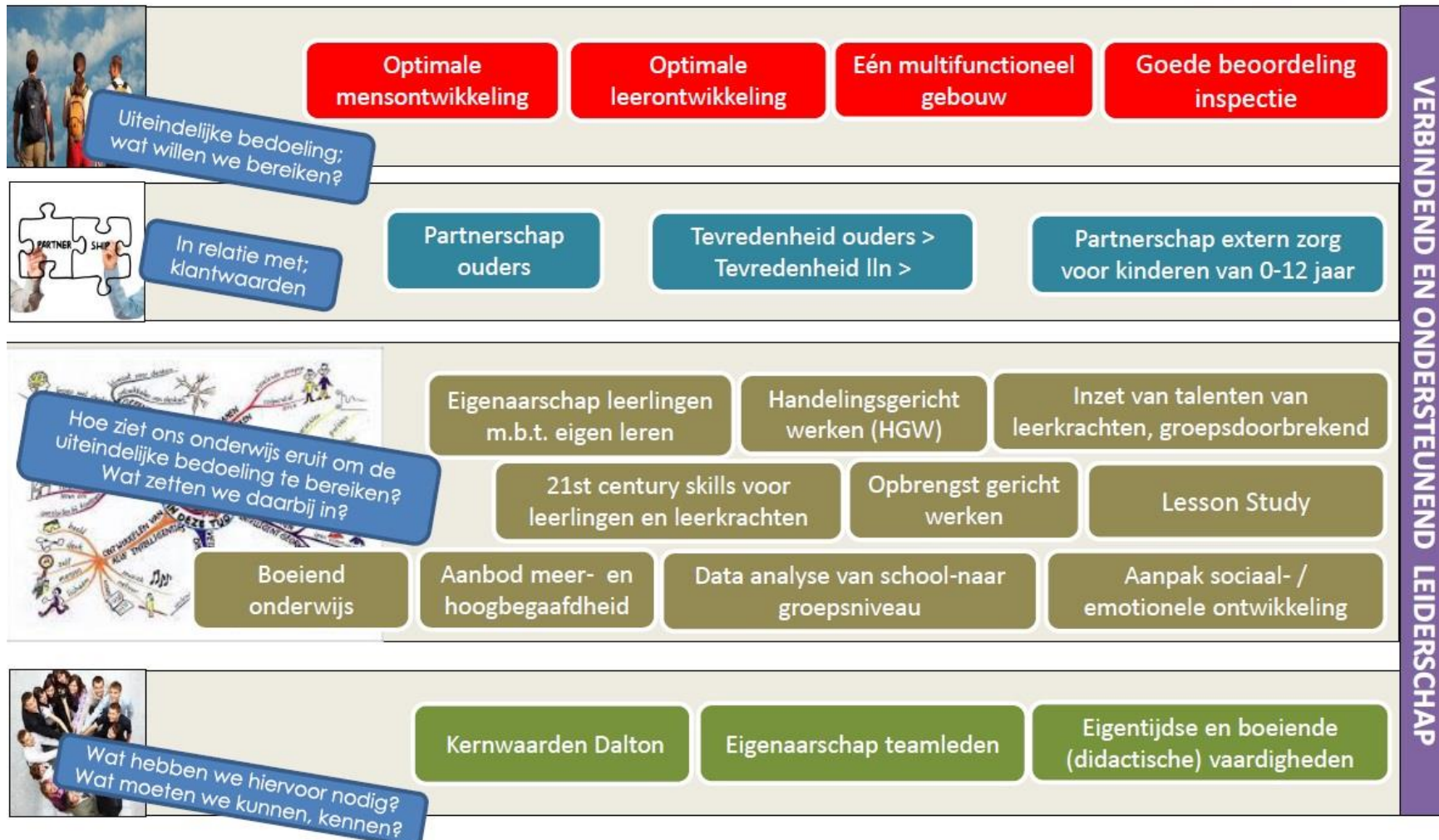
De strategiekaart is:

- een sturingsinstrument: de school stuurt op de gezamenlijk afgesproken succesfactoren en bijbehorende consequenties voor de meerjarenplanning
- een communicatiemiddel: de visie en de strategie van de organisatie wordt voor iedereen binnen (en buiten) de school bespreekbaar en inzichtelijk gemaakt
- een instrument voor zelfevaluatie: de school bepaalt haar positie en ontwikkelt systematisch en planmatig verbeterinitiatieven.
- een model waarbij de succesfactoren in oorzaak-gevolg verband in beeld zijn gebracht.

Het systeem is ontwikkeld vanuit de gedachte dat de diverse invalshoeken van waaruit je een schoolorganisatie leidt in balans moeten zijn. Daarom wordt uitgegaan van

- Het opbrengstenperspectief (doelen rond opbrengsten van leerlingen en groei doelstellingen in relatie tot bijvoorbeeld het aantal leerlingen);
- Het perspectief van de ouder, leerling en partners (doelen rond tevredenheid van ouders, leerlingen, partners (inspectie, buurt, vo-scholen etc.);
- Het perspectief van de interne processen (doelen rond pedagogisch klimaat en didactisch handelen, doelen rondom faciliteiten, doelen rond leerstofaanbod, leertijd, ondersteuning, kwaliteitszorg etc.);
- Het perspectief van innovatie en lerend vermogen van de medewerkers (doelen rond leiderschapskwaliteiten, kennis, vaardigheden en attitudes van de medewerkers op school).

Strategiekaart 2015-2019

2 LEERSTOFGEBIEDEN EN METHODEN

De vormgeving van het onderwijs in groep 1 en 2

In groep 1 en 2 werken we vanuit de visie van Basisontwikkeling. Hierbij streven we er naar dat kinderen zich eerst zoveel mogelijk ontwikkelen op het gebied van de zgn. basisvoorwaarden, te weten: emotioneel vrij zijn, nieuwsgierig zijn en zelfvertrouwen hebben. Als aan deze voorwaarden (grotendeels) wordt voldaan komt er meer ruimte om zich spelenderwijs verder te ontwikkelen in algemene zin, maar ook steeds specifiek op het gebied van taal en rekenen.

Het onderwijs in de groepen 1 en 2 wordt vormgegeven rond een bepaald thema. Bij de keuze van een thema kijken we welke onderwerpen betekenisvol zijn voor de kinderen en tegelijkertijd genoeg mogelijkheden bieden aan de leerkrachten om hun leerdoelen te 'verpakken'. De periode van een thema varieert van 4 tot 6 weken, zodat de kinderen zich met het thema kunnen verbinden, er ruimte is voor initiatieven van kinderen en er voldoende mogelijkheden ontstaan voor verdieping.

Voor het onderwijs in de groepen 1 en 2 zijn de leerlijnen voor rekenen en taal een belangrijk uitgangspunt bij het voorbereiden en invullen van activiteiten. Een thema wordt nader vormgegeven met behulp van een gedetailleerd stappenplan om een afwisselend aanbod te creëren dat aansluit bij de verschillende ontwikkelingsgebieden, te denken aan: rollen- en constructiespel, luisteren en spreken, ontluikende geletterdheid, gecijferd bewustzijn, grote en kleine motoriek en muziek en expressie. Op deze manier worden alle ontwikkelingsgebieden van de kinderen gestimuleerd én krijgen kinderen de kans om zich te ontwikkelen op een manier die bij hen past.

Daarnaast proberen we het thema zo concreet mogelijk te maken door mensen in de klas uit te nodigen en zo mogelijk uitstapjes te organiseren om de betekenis en de bedoelingen van het thema nog een extra dimensie te geven.

Als bronnenboeken en naslagwerken worden gebruikt:

- Taal: Map Fonemisch Bewustzijn, gecijferd bewustzijn, Schatkist & internet.
- Rekenen: Met Sprongen Vooruit en Pluspunt
- Allerlei: 'Groei'
- Een doos vol gevoelens
- Bewegen met kleuters, Schrijfdans, Speelkriebels
- 'Moet je doen': muziek, dans, drama handvaardigheid en tekenen
- Leefstijl
- 'Zo Leer Je Kinderen Lezen en Spell'

Vanzelfsprekend sluiten we zoveel mogelijk aan bij de interesses en mogelijkheden van de kinderen. Zo zal in groep 1 in 1^e instantie de nadruk liggen op spel en het aanleren van een aantal basisvaardigheden (bijvoorbeeld knippen en plakken), maar ook steeds meer op voorbereidende taalactiviteiten (als rijmen en klappen van klankgroepen).

In groep 2 beheersen kinderen een aantal basisvaardigheden al en is het mogelijk om meer te verdiepen en voor te bereiden op groep 3 door bijvoorbeeld het aanbieden van letters en het stempelen van woordjes.

Nederlandse taal

Doelstelling: het onderwijs in de Nederlandse taal is er op gericht, dat de leerlingen: vaardigheden ontwikkelen waarmee ze deze taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijkse leven voordoen;

kennis en inzicht verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van de taal; plezier hebben en houden in het gebruiken en beschouwen van taal.

Gebruikte methoden en materialen:

Taal:

- Taal in beeld (inclusief woordenschat computerprogramma)
- Spelling in beeld / STAAL (inclusief computerprogramma)
- Spelling in de Lift plus (ook voor werkwoordspelling)
- Bloon.nl
- Hulpboeken van het Cito

Lezen:

- Veilig leren lezen (2^e maanversie)
- Volledige speelleerset bij Veilig leren lezen
- Motiverend lezen (groep 4 t/m 8) uitgewerkt in het protocol motiverend lezen
- Estafette
- teksten Nieuwsbegrip van het CED en teksten uit Kidsweek uitgewerkt in het protocol begrijpend lezen
- Zuid-Vallei; Radslag; Leessleutel orthotheek; Speciale leesbegeleiding Luc Koning; Alle kinderen leren lezen; Mijn letterboek; Leesweg blok A en B; Leesladder; computerprogramma Veilig leren lezen; Klipper (begrijpend lezen); Humpie Dumpie en Bij jou bij mij (begrijpend lezen); Edurom begrijpend lezen.
- Werkvormen naar aanleiding van het dyslexieprotocol
- Klassenbibliotheek jaarlijks aangevuld met de nieuwste boeken via de basisbibliotheek 'De Achterhoekse Poort'
- Werkwijze José Schraven / Anneke Smits

Schrijven:

- Pennenstreken met blokschrift in groep 3 en 4.

Engelse taal

- Take it Easy!

Rekenen en wiskunde

Doelstelling: het onderwijs in rekenen/wiskunde is erop gericht, dat leerlingen: verbanden kunnen leggen tussen het onderwijs in rekenen/wiskunde en hun dagelijkse leefwereld;

basisvaardigheden verwerven, eenvoudige wiskundetaal begrijpen en toepassen in praktische situaties;

reflecteren op eigen wiskundige activiteiten en resultaten daarvan op juistheid controleren; eenvoudige verbanden, regels, patronen en structuren opsporen; onderzoek- en redeneerstrategieën in eigen woorden beschrijven en gebruiken.

Gebruikte methoden en materialen:

- Wereld In Getallen (groep 3 t/m 8) + bijbehorende materialen en software.
- Maatwerk (voor de moeilijke rekenaars)
- De werkwijze van 'Compacten en verrijken' van het SLO met de verdiepingsmaterialen uit de vernieuwde Kien, de Rekentijgers, Wisschriften en Vooruit, Breinkrakers
- Software van o.a. Ambrasoft

De wereldoriënterende vakken

In de groepen 1 t/m 4 wordt hoofdzakelijk thematisch gewerkt. Vanaf groep 5 werken we met methodes voor de wereldoriënterende vakken.

Aardrijkskunde

Doelstelling: het aardrijkskunde onderwijs is erop gericht, dat leerlingen:
zich een beeld vormen van de aarde en haar belangrijkste regio's;
inzichten verwerven in de manier waarop de natuur en het menselijk handelen de ruimtelijke inrichting beïnvloeden;
zich geografische kennis en vaardigheden eigen maken.

Gebruikte methoden en materialen:

- De Blauwe Planeet (groep 5 t/m 8 – nieuwste versie)
- Leerlingenatlas
- Filmpjes Beeldbank en KlasseTV

Geschiedenis

Doelstelling: het geschiedenisonderwijs is erop gericht, dat leerlingen:
zich beelden vormen van in tijd geordende verschijnselen en ontwikkelingen;
zich enige historische basisvaardigheden eigen maken;
besef krijgen van continuïteit en verandering in het leven en in de geschiedenis van de samenleving;
kennis en inzicht verwerven omtrent inrichting en structuur van de maatschappij;
kennis en inzicht verwerven omtrent hoofdzaken van en kenmerkende verschillen tussen geestelijke stromingen in de samenleving.

Gebruikte methoden en materialen:

- Speurtocht (groep 5 t/m 8)
- Projecten 'de Geschiedeniskoffer' voor heemkundeonderwijs (Stichting 'De Gaostok', Aalten).
- Filmpjes Beeldbank en KlasseTV

Natuuronderwijs en gezond gedrag

Doelstelling: het natuuronderwijs is erop gericht, dat leerlingen:
plezier beleven aan het verkennen van de natuur vanuit een kritische en vragende houding en zorg hebben voor een gezond leefmilieu;
kennis, inzicht en vaardigheden verwerven die mensen nodig hebben om op de juiste wijze met de levende en niet-levende natuur om te gaan;
een onderzoekende en waarderende houding ten opzichte van de natuur en een gezond leefmilieu ontwikkelen;
kennis, inzicht en vaardigheden verwerven ten aanzien van een gezond gedragspatroon dat past bij henzelf en bij de omgeving waarin ze opgroeien.

Gebruikte methoden en materialen:

- Natuniek (groep 5 t/m 8)
- School t.v.-serie:
  - Huisje, boompje, beestje (groep 3 en 4 passend binnen het thematisch onderwijs)
  - Nieuws uit de natuur
  - TV Weekjournaal
- Videofilm Wat gebeurt er nu weer met me
- Materialen en excursies tijdens projectweken en de N.M.E. materialen van het Staring Instituut.

Bevordering sociale redzaamheid waaronder gedrag in het verkeer.

Doelstelling: het onderwijs in sociale redzaamheid, waaronder gedrag in het verkeer, is erop gericht, dat leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden verwerven als consument, als deelnemer aan het verkeer en groepsprocessen

Gebruikte methoden en materialen:

- Klaar over (groep 5 t/m 8)
- Petje af voor Puk
- Taakspel (groep 3 t/m 8)
- Babbel en The Emotion Game (spellen)
- Leefstijl

Informatie en communicatie technologie (ICT)

- ICT wordt steeds meer geïntegreerd in de dagelijkse onderwijspraktijk
- Er wordt gestreefd naar aansluiting/integratie bij andere onderwijskundige ontwikkelingen, zoals zorg op maat, adaptief onderwijs, basisontwikkeling en zelfstandig werken
- Er is een verhouding van minimaal één computer per 5 leerlingen
- De school beschikt over een intern netwerk
- Iedere groep is aangesloten op internet
- Alle leerlingen leren om te gaan met de computer (o.a. typecursus in groep 7)
- De leerlingen verbeteren hun schoolse vaardigheden d.m.v. educatieve programma's
- De leerlingen leren diverse informatiebronnen te raadplegen, waaronder het internet, voor het maken van werkstukken
- De website van de school zal steeds meer ingezet gaan worden voor het primaire proces en beleidsuitgangspunten zoals hiervoor beschreven
- De leerkrachten beschikken over voldoende deskundigheid voor het functioneel gebruik van de computer. Op individu gerichte scholing/ondersteuning blijft hier en daar nodig.
- ICT wordt op onze school gebruikt voor administratieve doeleinden
- ICT wordt in de groepen ingezet binnen de verschillende vak- en vormingsgebieden
- ICT wordt gebruikt ten behoeve van de zorgleerlingen.
- In de groepen 3 t/m 8 hangt een digitaal schoolbord (HD 101")

Muzisch-expressieve vakken

Muziek

Doelstelling: het muziekonderwijs is erop gericht, dat leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om muziek te beluisteren, te beoefenen, om met elkaar over muziek te kunnen praten en op muziek te bewegen.

Gebruikte methodes en materialen:

- Muziek moet je doen
- 'Hoi een lied' en diverse andere liedbundels
- schoolinstrumenten
- c.d.'s behorende bij Trefwoord
- Hedendaagse muziek voor muzieklessen in bovenbouw

Tekenen en handvaardigheid

Het onderwijs in tekenen en handvaardigheid is erop gericht, dat leerlingen: kennis, inzicht en vaardigheden verwerven waarmee ze hun gedachten, gevoelens, waarnemingen en ervaringen op persoonlijke wijze kunnen vorm geven in beeldende werkstukken;

leren reflecteren op beeldende producten en inzicht in de wereld om ons heen: gebouwen, interieurs, mode en kleding, alledaagse gebruiksvoorwerpen en beeldende kunst; kennis en inzicht verwerven dat 'uitbeelden en vorm geven' gebonden zijn aan tijd en aan cultuurgebied; technieken leren.

Gebruikte methodes en materialen:

- Handvaardig
- Textielvaardig
- Tekenvaardig
- Houtbewerking
- Elektrotechniek
- Technieklessen in technieklokaal
- Techniektorens
- diverse naslagwerken / excursies

Bewegingsonderwijs

Doelstelling: het bewegingsonderwijs is erop gericht, dat leerlingen: kennis, inzichten en vaardigheden verwerven om hun bewegingsmogelijkheden te vergroten;

enige kenmerkende hulpmiddelen en bijbehorende begrippen kunnen gebruiken; een positieve houding ontwikkelen, dan wel behouden, met betrekking tot deelname aan de bewegingscultuur

omgaan met elementen als spanning, verlies en winst.

Aan de orde komen: gymnastiek, atletiek en spel.

In de groepen 3 t/m 8 gebruiken we de methode: Basislessen bewegingsonderwijs deel 1 en 2 (deel 3 is aanwezig voor kinderen met een fysieke of motorische beperking).

Godsdienstige vorming

Doelstellingen: het onderwijs in de godsdienstige vorming is erop gericht, dat er: uitdrukkelijk kennis wordt gemaakt met de levensbeschouwelijke uitgangspunten van waaruit onze interconfessionele school werkt. We zijn er ons daarbij terdege van bewust dat onze school, met een open aannamebeleid, een afspiegeling vormt van de multireligieuze samenleving, waardoor het vanzelfsprekend is dat er leerlingen van diverse religies of zonder levensbeschouwelijke achtergrond onze school bezoeken;

een bijdrage wordt geleverd aan de levensbeschouwelijke benadering en verdieping van levensvragen en levenservaringen van kinderen;

een kennismaking en verdieping plaats vindt van met name de bijbelse verhalen en feest- en gedenkdagen in de christelijke traditie;

een bijdrage geleverd wordt aan de dialoog met mensen uit andere godsdienstige en levensbeschouwelijke oriëntaties.

Als methode voor het vakgebied 'godsdienst/levensbeschouwing' maken we op onze school gebruik van de methode 'Trefwoord'. Trefwoord werkt op basis van een kalender, die in alle groepen een vast plekje heeft. De methode geeft voor iedere dag een gedicht, spel, lied, verhaal of bijbeltekst als dagopening. Gedurende enkele weken vormen al die onderwerpen samen één thema, dat uitgebeeld is op de kleurenposters bij de kalender. In de handleiding vindt de leerkracht aanwijzingen om verder met de kinderen door te gaan op het onderwerp van de dagopening. Deze uitwerking is verschillend voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw.

In een doorgaande lijn komen op die manier ieder schooljaar ongeveer dertien thema's aan bod. Deze thema's sluiten aan bij de beleavings- en ervaringswereld van de kinderen (bijvoorbeeld: 'Wie ben ik?'), bij actuele ontwikkelingen en vraagstukken in de samenleving (bijvoorbeeld: 'Geweld') en zijn steeds gebaseerd op een samenhangend aanbod aan Bijbelverhalen. De methode kent speciale uitwerkingen voor vieringen rond Kerstmis en Pasen. Daar maken wij op onze school gebruik van. De in de methode aangeboden liedjes staan op een cd.

3 MEERJARENPLANNING

Onderstaande meerjarenplanning geeft een overzicht van de veranderingsonderwerpen en doelen voor de komende schoolplanperiode. We proberen zo concreet mogelijk aan te geven wat we de komende 4 jaren nastreven en welke actie daarvoor nodig is.

De acties uit de verschillende hoofdstukken van dit schoolplan zullen hierin gecombineerd worden.

Op basis van deze meerjarenplanning maken we jaarlijks een gedetailleerd jaarplan. Bij de opstelling daarvan zal rekening worden gehouden met de resultaten van een voorgaand schooljaar (zie ook de cyclus kwaliteitszorg).

Doelen	Planning			
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Met elkaar helder krijgen wat we onder boeiend onderwijs verstaan.	X			
Helder krijgen welke 21 ^e eeuwse vaardigheden er zijn en welke we willen inzetten, op welke manier en bij welke vakken.	X			
Scholing systeemdenken op teamniveau om de kwaliteiten van ons team te verbinden aan 21 ^e eeuwse vaardigheden.	X			
Oriëntatie op leerstijlen en de registratie daarvan.	X			
Oriënteren op een goed volgmodel om het welbevinden te kunnen meten.	X			
Scholing / voorlichting / oriëntatie op de aanwezigheid van kinderen bij de 10-minuten-gesprekken.	X			
Passend aanbod t.a.v. meer- en hoogbegeerdheid.	X	X		
Heldere en schoolbrede afspraken m.b.t. versoberen en verrijken.	X	X		
Heldere en schoolbrede afspraken m.b.t. het geven van instructie.	X	X		
2x per jaar m.b.v. LOVS-gegevens samen groepsplannen maken in wisselende samenstellingen.	X			
4x per jaar lessenstudie inplannen (m.b.v. kijkwijzer).	X			
6x per jaar plannen we coöperatieve vergadermomenten, gericht op een thema.	X			
Nadenken over gezamenlijke visie t.a.v. verantwoordelijkheid bij leerlingen en wat we daarmee willen (doorgaande Daltonleerlijn).	X			
Samenwerkings-vaardigheden zijn geborgd.	X			
Doorgaande lijn en afspraken (inclusief 'infrastructuur' en organisatie) t.a.v. het zelf nakijken door de kinderen.	X			

Afspraken zijn schoolbreed gemaakt t.a.v. portfolio's en de plek hiervan binnen de organisatie.	X			
Helder beleid en invulling t.a.v. 'plusgroep'.	X			
Zicht op welke kwaliteiten wij als organisatie in huis hebben (intern eerst maar later ook bijv. ouders).	X			
Vier keer per jaar een plenaire evaluatievergadering.	X			
Er is een coördinator voor de basisvakken. (rekenen en taal / lees / spelling / begr.lezen).	X			
Lessenstudies zijn ingepland.	X			
Concrete plannen + haalbaarheids-garantie voor integratie groep 1/2, zowel gebouw als plein.	X			
Plan voor multifunctionele ruimtes, stilte-werkplekken en overlegplekken.	X			
Updaten huidige inventaris en aankleding schoolgebouw.	X	X		
Afronding vernieuwing schoolplein	X			
Oriëntatie en evt. invoeren concept 'Be-weegWijs'.	X			
Hernieuwd overleg met partners 0-4 jaar om behoeften / wensen / mogelijkheden te peilen.	X			
Huiswerkbegeleiding voor o.a. 12+ als vast en stabiel onderdeel van 't Bastion.	X	X		
Vervanging meubilair	X	X		
Oriëntatie op de manier waarop we ICT onderdeel laten zijn van de dagelijkse praktijk.	X			
Handhaven 5x inloopochtend voor ouders.	X			
Nadenken over hoe we ouders willen in-formeren over het leren van hun kinderen, de wijze waarop we kinderen daar mede verantwoordelijk voor maken en hoe zij hun kind daarbij kunnen helpen. (website, email, huiswerk, boeken, etc.)	X			
Scholing / voorlichting / oriëntatie op de aanwezigheid van kinderen bij de 10-minuten-gesprekken.	X			
De systematiek van handelingsgericht werken (HGW) is ingevoerd maar de borging er van verdient schoolbreed nog aandacht.	X			
We zullen van Cito LOVS overschakelen naar ParnasSys t.a.v. het volgen van de leeropbrengsten.	X			
T.a.v. het toetsen zullen we kritisch (blijven) kijken naar welke toetsen we doen, wanneer en op welke wijze (digitaal?)	X			

Oriëntatie op een ander soc/em volgmodel.	X			
Opleiding 'Rots & Water' door een drietal teamleden (w.o. de zorgcoördinator).	X			
Verder intensiveren, evalueren en borgen van groepsdoorbrekend werken.	X	X	X	X
Trefwoord gebruiken we al zolang het bestaat. Volstaat deze methode nog?	X			
Komt in onze methoden WO voldoende actief burgerschap naar voren?	X			
Lijst aanleggen van te vervangen methoden en werkwijzen.	X			
Opstellen / verder uitwerken van een beredeneerd aanbod voor de kleutergroep.	X			
Aansluiting van groep 2 naar groep 3.	X			
Van referentieniveaus naar leerlijnen naar kerndoelen.	X	X		
Ontwikkeling van basisniveau naar smalle zorgschool conform het beleid van het SWV.	X	X		
Herbezinning op inzet middelen SWV.	X			
Verder implementeren van de actuele zorglijnen vanuit het SWV / de jeugdzorg (inzet OT etc.)	X	X	X	X
Inzichtelijk maken van taakbeleid middels formatieplanner-PO.	X			
Invoeren van een 'instrument' voor de gesprekkencyclus.	X	X		
Opstellen competentieprofiel voor alle medewerkers.	X	X		
Nascholing nadrukkelijker koppelen aan school- en persoonsontwikkeling én lerarenregister.	X	X	X	X
Onderzoekend leren wordt ingezet bij de zaakvakken en thematisch werken.		X		
Kinderen noteren 2x per jaar hun leerstijl in hun portfolio (rond rapporttijd).		X		
Bij de 10-minutenge-sprekken zijn, desgewenst, de kinderen aanwezig.		X		
Oriënteren op groepsdoorbrekende (zaakvak)middagen met expert-leerkrachten en inzet van (groot)ouders en andere experts.		X	X	
Projectmatig en thematisch beleid wordt (mede) gemaakt en bewaakt (PDCA) middels de formule van de 'DOP-groepen'.		X	X	X
Kinderen kijken het werk zelf na, zoals geformuleerd in het meerjaren Daltonplan.		X	X	
We werken eenduidig met een herkenbaar portfolio in álle groepen.		X	X	X
Hebben we nagedacht over de wijze waarop we de specialismen van mensen kunnen inzetten in de praktijk.		X		

ICT-leerlijn is geactualiseerd en operationeel.		X	X	
Inventariseren welke externe partners gebruik zouden willen maken van ons schoolgebouw.		X		
Gebouwlijke integratie / afstoten Kleuterbastion.		X		
Ouders als volwaardige educatieve partners.		X		
Alle informatie digitaal		X		
Twee maal per jaar afnemen van een 'leerstijltest' bij onze leerlingen.		X		
Meer themagericht, actualiteitgericht en omgevingsgericht werken aan de zaakvakken.		X	X	X
Competentieprofiel koppelen aan gesprekkencyclus.		X	X	
Koppeling van persoonlijke ontwikkeling naar scholing naar (uren)inzet.		X	X	X
Door versoering en verrijking is de instructie en verwerking nóg beter afgestemd op de individuele leerling.			X	X
Instructie wordt op maat aangeboden, daar waar mogelijk facultatief en groeps- en vakkendoorbekend.			X	X
Leerkrachten worden ingezet naar expertise / interesse in verschillende groepen.			X	X
Vergaderingen zijn thematische en facultatieve bijeenkomsten.			X	X
Teamleden worden als 'expert' naar specialisme ingezet op verschillende plekken in de school.			X	X
Integratie peuterspeelzaal gebouwlijk.			X	
Ouders rechtstreeks inzage geven in leer-vorderingen (bijvoorbeeld middels inlog in administratiesysteem).			X	
Het geheel aan 'middelen' t.a.v. de brede ontwikkeling is geborgd in een structureel aanbod waarbij alles in elkaar grijpt.			X	X
Leerlijnen zijn leidend voor de invulling van ons onderwijs.			X	X
Kinderen werken in belangrijke mate vanuit eigen geformuleerde leervragen.			X	X
Integratie peuterspeelzaal juridisch.				X

4 1-ZORGRROUTE 2015/2016

De 1-zorgroute is een operationele weergave van ons zorgplan. In onderstaand schema is weergegeven welke activiteiten er plaatsvinden in schooljaar 2015/2016 om uitvoering te geven aan het zorgplan van onze school.

Maand	Datum	Activiteit	Bijzonderheden
1^e zorgronde			
Augustus	Ma. 31	Ouderavond algemeen	Evt. m.m.v. EB-er, SMW, schoolverpleegkundige, logopediste
September	Di. 15	Zorgvergadering	o.a. LOVS
Oktober		<u>Invullen:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Sociogram • VISEON • SIDI • Checklist vroegsignalering*	Gr. 3-8 Gr. 1-8 Zoals afgesproken?? Groep 7, 8? * Voor kinderen waar je extra zorgen over hebt.

	Vrij. 16	Studiedag	Voor o.a.'administratie'; sociogram, Viseon, SIDI, enz.
		Extra toetsmoment	leeskinderen
		Groepsbezoeken door Suzanne	N.a.v. kijkpunten (leerkracht en IB-er) en/ of schoolbreed
November		Groepsbesprekingen	<p>Vorbereiden d.m.v.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invullen checklist groepsbespreking (zie format op L-schijf) • Definitieve groepsoverzichten en –plannen 1^e helft schooljaar • Voor- of achteraf; aanvullen logboek <p>Gesprek a.d.h.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de checklist, m.n. evaluatie van de voorgaande periode en doelen van de komende periode • groepsoverzichten + groepsplannen • SIDI <p>Aandachtspunten: kindgesprekken. OPP, aanmelding kind- of zorgteam-bespreking (ZT)</p>

	Do.	Kindbespreking	<ul style="list-style-type: none"> • Met IB (EB?) en leerkrachten van de voorgaande, huidige en volgende groep van het betreffende kind.
	di. 10 + woe. 11	10-min. gesprekken	<ul style="list-style-type: none"> • Alle ouders n.a.v. VISEON/ welbevinden • Indien nodig toestemming vragen voor Zorgteambespreking
	Di. 10 nov.	Zorgteambespreking	<ul style="list-style-type: none"> • Inbrengen (na kindbespreking) a.d.h.v. HGW-formulier SWV • Met EB, orthopedagoog SWV, ouders en indien nodig lid ondersteuningsteam en/ of schoolverpleegkundige
	Woe. 18 nov.	Studiedag	Voor administratie, Lesson Studies, leren van elkaar, e.d.

2^e zorgronde			
December		LVS Toetsen afnemen	Zie toetskalender.
Januari		<p>Aanvullen groepsoverzicht</p> <p>Groepsplannen maken</p>	<p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • periode aanpassen • laatste LVS gegevens verwerken • belemmerende/protectieve factoren actueel maken • onderwijsbehoeften zo omschrijven dat ze richting geven aan het handelen • leerlingen indelen in clusters

		Uitvoeren groepsplan (januari – juni)	<p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisatie duidelijk? • Tussentijdse evaluatie? • Begeleidingsbehoefte leerkracht? • Evt. een soort spreekuur door IB-er?
Februari	Di. 2	Kindbespreking	Met IB (EB?) en leerkrachten van de voorgaande, huidige en volgende groep van het betreffende kind.
		Groepsbezoeken door Suzanne	<ul style="list-style-type: none"> • N.a.v. kijkpunten (leerkracht en IB-er) en/ of schoolbreed • Ter voorbereiding van groepsbespreking
	Ma. 22	Rapporten mee	
	Woe. 24		Studiedag voor 'administratie', groepsplannen e.d.

		Groepsbesprekingen	<p>Vorbereiden d.m.v.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invullen HGW-checklist groepsbespreking (zie format op L-schijf) • Groepsoverzichten + groepsplannen • Voor- of achteraf; aanvullen logboek <p>Gesprek a.d.h.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de checklist, m.n. evaluatie van de voorgaande periode en doelen van de komende periode • LOVS-gegevens • groepsoverzichten • groepsplannen <p>Aandachtspunten: kindgesprekken. OPP, aanmelding zorgteambespreking (ZT)</p>
Maart	di. 1 + woe. 2	10-min-gesprekken	Alle ouders n.a.v. LOVS/ rapport
	Di. 8	Zorgteambespreking	<ul style="list-style-type: none"> • Inbrengen (na kindbespreking) a.d.h.v. HGW-formulier SWV • Met EB, orthopedagoog SWV, ouders en indien nodig lid onder-

			steuningsteam en/ of schoolverpleegkundige
April	Di. 5	LOVS-vergadering	o.a. Diepteanalyse
		Extra toetsmoment	leeskinderen
Mei	Di. 10	Kindbespreking	Met IB, evt. EB? en leerkrachten van de voorgaande, huidige en volgende groep van het betreffende kind. o.a. <i>met oog op 'zitten blijven'</i>
		Groepsbezoeken door Suzanne	<ul style="list-style-type: none"> • N.a.v. kijkpunten (leerkracht en IB-er) en/ of schoolbreed • Met korte nabespreking + terugblik formulier groepsbespreking

Juni		LVS Toetsen afnemen	Zie toetskalender.
	Di. 7	Zorgteambespreking	<ul style="list-style-type: none"> • Inbrengen (na kindbespreking) a.d.h.v. HGW-formulier SWV • Met EB, orthopedagoog SWV, ouders en indien nodig lid ondersteuningsteam en/ of schoolverpleegkundige
	Ma. 13		Studiedag voor o.a. 'administratie' + evaluatievergadering
	Ma. 20	Rapporten mee	<p>NB.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overgang 'herfstkinderen' (groep 1) • Invullen OWKR LWOO-Iln. door Ikr. 7+8 + IB • Oudergesprekken LWOO (groep 8)/ OPP-Iln.
	Woe. 22	Overdracht (schoolbreed)	Indien nodig/ gewenst met IB-er
	Ma. 27	10-min. gesprekken	Indien nodig, mogelijk op middag en avond

Juli		Aanvullen groepsover- zichten Groepsplannen maken	NB. <ul style="list-style-type: none"> • Aanvullen logboek en leesdossiers door lkr. • Knippen en plakken logboek per kind in LOVS-dossier (voor volgende groep) <ul style="list-style-type: none"> - periode aanpassen - laatste LVS gegevens verwerken - belemmerende/protectieve factoren actueel maken - onderwijsbehoeften zo omschrijven dat ze richting geven aan het handelen - leerlingen indelen in clusters
-------------	--	---	---